

AZ IT 2020-BAN

Tanulmányban foglalták össze az elképzeléseket, amelyek azt latolgatják, milyen lesz számítógépes világunk húsz év múlva.

BLOGFIGYELŐ

Jön az Apple, megy a Yahoo. Az Apple gondosan ügyel arra, hogy felhajtást csapjon maga körül, és ez általában sikerül is neki.

395
forint

SZÁMÍTÁSTECHNIKA

ICT-STRATÉGIA DÖNTÉSHOZÓKNAK • WWW.COMPUTERWORLD.HU
ALAPÍTVÁ 1969 • 2008. MÁJUS 20. • XXXIX. ÉVFOLYAM 21. SZÁM

IDG
HUNGARY

COMPUTERWORLD

HORDOZHATÓ BIZTONSÁG

A hordozható számítógépek, a különféle mobilkészülékek és az egyre nagyobb kapacitású, egyszersmind egyre kisebb méretű adattároló eszközök használatában sokszor háttérbe szorulnak a biztonsági megoldások és a kockázatsökkentés. Pedig a mobil világ egyre komolyabb veszélyeket rejt. Hogyan védjük meg ezeket az eszközöket?

► **Összeállításunk a 9–12. oldalon**

you can
Canon

Gyönyörű, éles *mosoly* minden esetben

DIGITAL IXUS 860 IS A legszebb mosolyok nem érdemlik meg, hogy bemozdult képeken jelenjenek meg. A Digital IXUS 860 IS Optikai Képstabilizáló Rendszere felismeri és ki is javítja a kisebb kamerabemozdulásokat, amelyek homályos felvételeket eredményezhetnek. Így fotóid tiszták és élesek lesznek. Ha szeretnél teljesen képben lenni, látogass el a www.canon-europe.com/smile/hu

AKTUÁLIS

- 05 ELKELT AZ EDS**
A HP megállapodott az Electronic Data Systemsszel (EDS), hogy a Hewlett-Packard 13,9 milliárd dollárt fizet az outsourcing-cégért. Az ügylet várhatóan ez év második felében zárul.
- 05 ÚJ INFORMATIKAI CÉGET ALAPÍT A VIDEOTON**
- 05 ISMÉT KIFUT A KIENCEDIK INTERNETHAJÓ**
- 06 LÁTHATATLAN KÁRTEVŐK ÚJ KÖNTÖSBEN**
- 06 NHH: EREDMÉNYHIRDETÉS AUGUSZTUSBAN**
- 07 BELSŐ TÁMADÁS A YAHOO VEZÉRKARA ELLEN**
- 08 IQSYMPOSIUM: OPERATÍV INFORMÁCIÓTECHNOLÓGIA 2008**

FÓKUSZ

- 09 MOBILIZÁLÓDÓ BIZTONSÁG**
- 10 A PGP ADATTITKOSÍTÁS**

ÜZLET

- 14 IT-VILÁG 2020-BAN**
A Microsoft Research Being human című tanulmányában összefoglalta azokat az elképzeléseket, amelyek azt latolgatták, milyen is lesz számítógépes világunk húsz év múlva.
- 16 A GYORS DÖNTÉS ELŐNYEI**
Az IFS technológiai igazgatóját, Dan Matthewst kérdeztük a fejlesztés több aspektusáról, az ügyfelek igényeiről.
- 17 BKV-JEGY SMS-BEN**
A három mobilszolgáltató közös fejlesztése révén nyártól időarányos jegyet lehet majd vásárolni SMS-ben.

TECHNOLÓGIA

- 18 IP-BLOKKOLÁSI LISTA – ÉR-E VALAMIT?**
A Riverside-i Kaliforniai Egyetem kutatásai szerint, ha valaki P2P hálózaton letöltéshez nem használ blokkolási listát, akkor azt biztosan megfigyelik.
- 20 LAPOLVASÁS MÁSKÉPP**
Canon ScanFront 220p
- 21 HAZAI PIAC**
Acer Aspire 8920
- 22 BLOGFIGYELŐ**
Jön az Apple, megy a Yahoo

ÁLLANDÓ ROVATAINK

- 04 VÉLEMÉNY**
Vass Enikő: A világ közepe...informatikában jártas embereként észre kellett vennünk, hogy a szolgáltatók csak a fővárosi vagy nagyvárosi ember kegyeit keresik. Vannak olyan vidékek, ahol a legtöbb ember számára a mobiltelefon a legfontosabb műszaki eszköz... És ennyi.
- 05 ESEMÉNYEK**
Mi várható a héten? Konferenciák, előadások, tapasztalatcserék
- 05 SZEMÉLYI HÍREK**
- 06 HÍRMOZAIK**
Tudósítások az IT-szakma legfrissebb eseményeiről.

2008.05.20.

WWW.COMPUTERWORLD.HU

Elkelt a CNET

Megvásárolják a ZDNet technológiai portál tulajdonosát, a CNET Networkst. A vevő, a CBS médiavállalat 1,8 milliárd dollárt fizet érte.
computerworld.hu/cikkek/cbs_cnet

Lopott üzleti adatok étlapja

A McAfee Avert Labs listája szerint az illegálisan megszerzett személyes vagy üzleti adatoknak pontos ára van a fekete piacon.
computerworld.hu/cikkek/fekete_adat

Epilepsiát okozó támadás

A hackerek általában nem okoznak fizikai kárt. Most ezt is megkísérelték.
computerworld.hu/cikkek/hacker_roham

Az iPhone nem üzleti telefon

A Forrester tíz okot talált, ay iPhone miért nem jó üzleti telefonnak.
computerworld.hu/cikkek/iphone_10

Kiadja IDG Hungary Kft.
1075 Budapest Madách Imre út 13-14. A ép.
HU ISSN 0237-7837
Postacím: 1374 Budapest 5, Pf. 578
Internet: www.idg.hu

Felelős kiadó Bíró István ügyvezető – ibiro@idg.hu
Lapigazgató Szigetvári József – jszigetvari@idg.hu
Műszaki vezető Birkus Imre – ibirkus@idg.hu
Nyomás és kötészet D-Plus Kft.
1037 Budapest, Csillaghegyi út 19-21.
Németh László

Ügyvezető igazgató Németh László

Szerkesztőség
Csontos Péter – pcsontos@idg.hu
Főszerkesztő Derenkár István – iderenkar@idg.hu
Főszerkesztő-helyettes Barabás Balázs – bbarabas@idg.hu
Lapszerkesztő Tököli Gábor – gtokoli@idg.hu
Online-szerkesztő Egyed Zsóka – zsegyed@idg.hu
Olvasószerkesztő Árokszállási Gábor – garokszallasi@idg.hu
Munkatársak Bata László – lbata@idg.hu
Csórián Sándor – scsorian@idg.hu
Horváth Ádám – ahorvath@idg.hu
Kis Endre – ekis@idg.hu
Makk Attila – amakk@idg.hu

Szerkesztőségi ügyelet
Újságíróink szakmai képzésének háttérét a NetAcademia Oktatóközpont biztosítja. www.netacademia.net

Tipográfia: IDG Grafikai Stúdió
Stúdióvezető Palotai Árpád – apalotai@idg.hu
Munkatársak Berényi Teréz – tberenyi@idg.hu
Berényi István – iberenyi@idg.hu
Béres Gábor – gberes@idg.hu
Lázárfalvi Tamás – tlazarfalvi@idg.hu
Lukács Gergely – glukacs@idg.hu
Prekop László – lprekop@idg.hu

Korrektúra: IDG Nyelvi Labor
Hajdú Éva – ehajdu@idg.hu
Sz. Erdős Judit – jerdos@idg.hu

Hirdetésfelvétel
Radácsy Katalin – kradacsy@idg.hu
Telefon: 577-4310, fax: 266-4274

Hirdetési osztályvezető
Rodríguez Nelsonné – iredríguez@idg.hu
Telefon: 577-4311

Lapreferens
Bohn Andrea – abohn@idg.hu
Telefon: 577-4316, fax: 266-4274
e-mail cím: keriroda@idg.hu

Kereskedelmi asszisztens

Terjesztési és ügyfélszolgálat
Terjesztési igazgató Babinecz Mónika – mbabinecz@idg.hu
Telefon: 577-4301, fax: 266-4343
MediaShop: mediashop.idg.hu
e-mail cím: terjesztes@idg.hu

Marketing
PR-munkatárs Kovács Judit – jkovacs@idg.hu

Konferencia
Rendezvényszervező Kovács Orsolya – okovacs@idg.hu

Jogi közlemények
Szerkesztőségünk a kéziratokat lehetőségei szerint gondozza, de nem vállalja azok visszaküldését, megőrzését.

A COMPUTERWORLD-ben megjelenő valamennyi cikket (eredetiben vagy fordításban), minden megjelent képet, táblázatot stb. szerzői jog védi. Bármilyen másodlagos terjesztésük, nyilvános vagy üzleti felhasználásuk kizárólag a kiadó előzetes engedélyével történhet. A hirdetések a kiadó a legnagyobb körültekintéssel kezeli, ám azok tartalmáért felelősséget nem vállal.

Terjesztési, előfizetési, ügyfélszolgálati információk

A lapot a Lapker Rt., alternatív terjesztők és egyes számítástechnikai szaküzletek terjesztik. Előfizethető a kiadó terjesztési osztályán, az InterTicketnél (266-0000 9-20 óra között), a postai kézbesítőknel (06/80-444-4444; hirlapelfozetes@posta.hu; fax: 303-3440) Előfizetési díj egy évre 15 720 forint, fél évre 7860 forint, negyed évre 3930 forint.

Lapunkat a MATESZ auditálja
Olvasóink szokásait a Nemzeti Médiaanalízis méri fel.
A Computerworld az IVSZ hivatalos médiapartnere.

IVSZ **print-audit** **GfK** **Ipsos**

A szerkesztőségi anyagok vírusellenőrzését az **F-Secure Anti-Virus** programmal végezzük, leveleink biztonságát pedig a **Kaspersky Anti-Virus** program gondoskodik. Mindezt a 2f 2000 Kft., a szoftverek magyarországi kizárólagos biztosítója szponzorálja.
<http://www.2f.hu>

IMPRESSZIUM COMPUTERWORLD-Számítástechnika
C/I-statalapja adatszolgáltatás • alapfajta 199p • 2008. május 20. • XXXIX. évfolyam 21. szám

Vass Enikő
szakújságíró

A világ közepe

Budapesti lakosként elfeledtem, hogy van az országnak egy másik része, vagyis közel nyolcmillió ember, akik kisebb városokban, településeken, néha falvakban, esetenként pedig tanyákon laknak. Olyan helyeken, ahol a madár sem jár, ahol az informatika eszközei, a technológiai fejlesztések elvétve találhatóak meg, és bármennyire is furcsa, ahol a Google Maps „My location” funkciója már nem is működik.

Egy hete élvezük a vidéki élet nyugodt és kellemes oldalát, de informatikában jártas embereként észre kellett vennünk, hogy a szolgáltatók csak a fővárosi vagy nagyvárosi ember kegyeit keresik. Vannak olyan vidékek, ahol a legtöbb ember számára a mobiltelefon a legfontosabb műszaki eszköz, és informatikával is ennek révén találkozunk, vagy néha a tévében, amikor internetre felkerülő listákról, szolgáltatásokról hall. És ennyi. Mert azokat gyakran esélye sincs kipróbálni.

Ötven kilométerre Budapesttől, autópályán, a mobiltelefonomon működő Google Maps „My location”, vagyis az épp aktuális pozíciót mutató szolgáltatás nem működik. Ami egy ingyenes szolgáltatás esetében még érthető is, hiszen a Google igyekszik nagy tömegeket elérni, így a nagyvárosok környékén lévő bázisállomások helyzetét térképezi fel, és ezekkel tölti fel adatbázisát.

Nos, egy ilyen helyen, a nagy fővárostól nem is olyan távol, internetkapcsolatot igyekeztem csíholni új házunkba. Az autópályáról letérve 3G szolgáltatásról már nem is beszélhetünk, így nagy sebességű mobilinternetről sem. A mobilszolgáltatók ugyanis azon vannak, hogy előbb a sűrűn lakott városokat fedjék le, majd a kisebb településeket, és valahol a lista alján ott vannak a kis falvak. Nem is kellene méregdrága 3G-s bázisállomásokot telepíteniük. Mert a mobilszolgáltatók és a szabályozó hatóság is elfeledkeznek arról, hogy a kilencvenes években kiépített 900 MHz frekvenciájú hálózat paragon hever, senki sem használja semmire, pedig ez a hálózat technikailag képes lenne arra, hogy a gyéribben lakott területeken is mobil szélessávú internetet sugározzon. Az

államtól megvásárolt licencek sem engedélyezik az internetszolgáltatást ezen a frekvencián, az engedély hangtovábbításra szól – tudtommal. Ha a hatóság és a szolgáltatók el is gondolkodnának azon, hogy mi is legyen a 900 MHz-es hálózat sorsa, még mindig sok tisztázatlan kérdés marad: lemond-e az állam a licen bevételről ama nemes cél érdekében, hogy a kisebb településekre is eljusson a mobilinternet? Vagy újabb akadályokat gördít ez elé, és további forint milliárdokat fizettet meg a mobilosokkal, vagyis közvetve a fogyasztókkal? Nem tudni.

Felhívtam a helyi kábeltévé-szolgáltatót, amely internetet is ajánl ügyfeleinek. A 9600 forintos csomagban 4 Mbit/s letöltési és 512 kb/s feltöltési sebességet kínáltak nekünk, emellett 12 ezer forint beszerelési díjat is kértek. Ez a legjobb csomag árban és sebességben is. Érdeklődtem, hogy további fejlesztések várhatóak-e, lesz-e nagyobb csomag vagy alacsonyabb ár, netán ha egyszerre rendelem meg a kábeltévé és az internetet, elengedik-e a bekötési díjat? Szinte kiröhögtek, de udvariasan válaszoltak, hogy egyelőre nem terveznek hasonló fejlesztést, rövid távon semmiképp, és hogy beszerelési díjat mindenképp kérnek.

Érdeklődtem a helyi távközlési szolgáltatónál, amelyeknek munkatársa rögtön sorolta az akciókat, hogy háromezer forint körüli áron telefont és internetet is kapok, a bekötési díjat elengedik, és még bónusként ingyen perceket is adnak hálózaton belül. Nagyszerű, gondoltam én, kérem a szolgáltatást. Az elégedettség rögtön lefogyott az arcomról, mert hamar kiderült, a faluban van telefon és van szolgáltatás, ám nincs rézkábel.

Mikrohullámos telefont és internetet tudnak „bekötni”, már ha a ház jól pozicionált, de a maximális internetes sebesség így is csak 1 Mbit lehet 7600 forintos áron. Köszönjük, de nem kérünk belőle.

Így hát az egyetlen ésszerű választás a kábelszolgáltató verseny nélküli kínálata volt. A szolgáltató javára írható, hogy nagyon gyorsan, három munkanap alatt bekötötték a drótot, használhattuk is a szolgáltatást. Attól eltekintve, hogy egy hét alatt kétszer volt szervertelállás, és hogy az ügyfélszolgálatos hölgy már a hangomról megismert, minden rendesen működik.

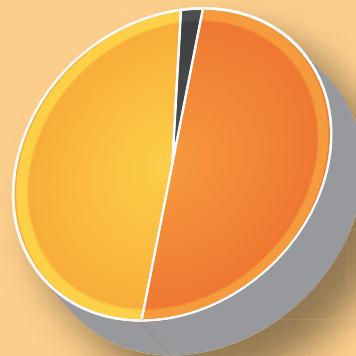
Kérdem én, hogy lehet az internet elterjesztéséről regélni, ha ennek a feltevéleit nem teremtjük meg? Józan paraszti ésszel gondolkodva, senki sem fog havi tízezer forintot kidobni az ab-

lakon csak azért, hogy kertészeti tippeket olvasson az interneten, vagy hogy egy bizonytalanul igénybe vehető, szervertelállásokkal küszködő szolgáltatással kínálódjon. Így nem csoda, ha az a vidéki boltos, aki már látott számítógépet, azt mondja: ha van e-mail címem, akkor gépeljem be a www.valami.hu címet. Honnan is tudhatná, mi a különbség?

Kesergünk gyakran, hogy kicsi ország vagyunk, nem jön el hozzánk hivatalosan az Apple új telefonja, késve érnek el a kényelmi szolgáltatások, de még ha akarunk sem tudnánk legálisan zenét vásárolni a külföldi boltokból. Kesergésünk mellett elfelejtjük, hogy ugyanazt tesszük kisebb településeinkkel, mint amit velünk Európa. Elfelejtjük őket, nem tartjuk fontosnak, nem figyelünk rájuk eléggé. Mert Budapest a mi világunk közepe.

Olvasóink szerint...

Előző számunkban azzal kapcsolatban közöltünk véleményt, hogy a videojátékok piaca mára sok milliárd dolláros éves forgalmat produkál, így a játék már nem játék, ideje lenne itthon is komolyabban venni. Kíváncsiak voltunk, olvasóink szerint milyen lehetőségeket rejt a játékipar a magyar IT-szektor szempontjából.

■ Hatalmas kiugrási lehetőség (50%)

■ A jelenleginél mindenképp nagyobb potenciállal rendelkezik (48%)

■ Nem hiszem, hogy túl sok van benne (2%)

Az e heti véleményről a computerworld.hu/cikkek/velemenyz1 oldalon szavazhatnak.

ESEMÉNY- NAPTÁR

Május 22–25. SZÁHALOMBATTA
A gyökerek hálózatosodása
WWW.CHIC.HU

Május 26. BUDAPEST
Adatbányászat – Eredmények
napokon belül (szakmai nyílt
nap)
WWW.PROCESSORG.HU

Május 26–28. BUDAPEST
Folyamatmenedzsmet
felsőfokon
WWW.IIR-HUNGARY.HU

Május 27. BUDAPEST
IQ Symposium: Operatív
Információtechnológia 2008
WWW.IQSYS.HU

Május 27–28. BUDAPEST
Kártyapiac A-tól Z-ig
– Szeminárium
WWW.IIR-HUNGARY.HU

Május 28. BUDAPEST
PacketShaper – Alkalmazás-
szintű sávszélesség-
menedzsmet
WWW.PIKSYS.HU

Május 28. BUDAPEST
TechNet – Windows Server
2008 Akadémia #3
WWW.MICROSOFT.HU

Elkelt az EDS

Barabás Balázs ■ A HP megállapodott az Electronic Data Systemsszel (EDS), hogy a Hewlett-Packard 13,9 milliárd dollárt fizet az outsourcing-cégért. Az ügylet várhatóan ez év második felében zárul.

A HP múlt hét kedden jelentette be, hogy aláírták az akvizíciós megállapodást az EDS-szel, részvényenként 25 dolláros áron, s az ügyletet mindkét vállalat igazgatótanácsa jóváhagyta. Az akvizíció révén a HP jelentősen kibővíti szolgáltatási üzletágát és ez komoly veszély az IBM számára. A Gartner adatai szerint tavaly az IBM vezette a szolgáltatások piacát 54 milliárd dolláros bevétellel, a második helyen az EDS állt 22 milliárddal, a HP pedig az ötödiken, 17 milliárddal.

Dana Stiffler, az AMR Research kutatási igazgatója szerint a HP-hoz való csatlakozás hosszú távon megtérül az EDS számára, és a jelenleginél sokkal erősebb piaci pozícióba segíti majd őket, amit önálló cégeként csak nagyon nehezen érhetnének el.

Kathryn Hale, a Gartner kutatási igazgatóhelyettese a megegyezés előtt úgy nyilatkozott, hogy a HP szolgáltatásai elsősorban a terméktámogatásra koncentrálnak, az EDS-szel való összeolvadással új lehetőségek nyílnak meg előttük. Az EDS gazdasági mutatói mostanában visszaesést jeleztek, így az összeolvadás mindenképp jót tenne nekik.

Új informatikai céget alapít a Videoton

Computerworld Online ■ A Videoton a tulajdonában lévő VT-SOFT Kft.-ből kiszervezve létrehozta a Videoton Business Solutiont.

Mint arról nemrég a *Computerworld Online*-on beszámoltunk, a VT-SOFT-ba meghatározó tulajdonosként száll be a varsói tőzsdén jegyzett Teta Sa. lengyel informatikai cég, amelynek célja, hogy a humán erőforrás-megoldások, valamint a szintén jelentős ügyfélkapcsolati menedzsmet területén regionálisan is vezető szerepre tehesen szert. A lengyel cég a magyar IT-cég részvényeinek 86 szá-

zalékért 31,5 millió zlotyit, vagyis körülbelül 2,3 milliárd forintot fizet.

A VT-SOFT 2007-ben 1,85 milliárd forint bevételre tett szert, szemben az egy évvel korábbi 1,45 milliárd forinttal. Az idei tervek szerint a cég 10 százalékkal növeli forgalmát. A társaság 2006-ban és 2007-ben is 200 millió forint adózás előtti eredményt ért el.

A menedzsmet és a Videoton 25 alkalmazottal hozza létre a Videoton Business Solutiont. A cég elsősorban vállalatirányítási rendszereket ad el a kis- és középvállalati piacon.

SZEMÉLYI HÍREK

Dancsi András

Május közepétől *Dancsi András* ügyvezető igazgatóként dolgozik az Avaya Magyarország Kft.-nél. Feladatai közé tartozik a vállalat képviselete a magyar piacon, beleértve az értékesítés és marketing terület irányítását is. *Dancsi András* 2006 októberében csatlakozott az Avayához, ügyvezető igazgatóvá történt kinevezését megelőzően kereskedelmi igazgatóként dolgozott.

Rohály Gábor

2002 óta látja el az Avaya Magyarország Kft. (melynek kiemelten fontos része a több mint 100 mérnököt foglalkoztató Nemzetközi Támogató Központ) ügyvezető igazgatói feladatait. Beosztását megtartva a munkáltatói jogok gyakorlása mellett a jövőben ő irányítja a személyügyi, jogi és adminisztratív feladatokat.

Május 22-én ismét kifut a kilencedik Internethajó

Dervenkár István ■ Május 22-én 9 órakor ismét kifut az Internethajó. Az egyik legjelentősebb hazai informatikai nagyrendezvény kilencedik alkalommal nyújt fórumot a hazai szakmai ágazatpolitikának és a horizontális információs társadalmi kérdéseknek. Az ideji program egyik súlyponti témája az e-Befogadás éve, 2008. Ebből az alkalomból a rendezvény keretében tartják az Országgyűlés Informatikai Albizottságának kihelyezett ülését is, amelyen az öt parlamenti párt szakpolitikusai fejtik ki a témáról véleményüket. Az eseményen várhatóan jelen lesz *Viviane Reding* és több képviselőtársa az Európa Parlamentből.

A 9. Internethajó idén a Teleházak száshalombattai Világtalálkozójához

kapcsolódva lehetőséget teremt arra is, hogy a magyar társadalom figyelmét ráirányíthassa ezekre a kérdésekre. Szintén a rendezvényen mutatják be hivatalosan a Kék Notesz 2008 jelentést, amelyhez kapcsolódva kerekasztal-beszélgetést is szerveznek *A Kék Noteszről laponként* címmel. A beszélgetést *Pintér Róbert*, az ITTK tudományos stratégiai igazgatója vezeti. A résztvevők között lesz *Rékasi Tibor*, a Cisco ügyvezető igazgatója, *Vaspál Vilmos*, a FreeSoft elnöke, *Kis Gergely* partner, a GKIEtNet Kft. ügyvezető igazgatója, valamint, *Dombi Gábor*, az Inforum főtájkára. (A jelentés főbb megállapításait előző lapszámunkban bővebben is ismertettük: Kék Notesz 2208 – *Computerworld* 2008/20. szám)

HÍRMOZAIK

Erősödő érdeklődés a SOA iránt

Az Alerant Informatikai Zrt. növekedése 2007-ben is tovább folytatódott. Árbevétele az elmúlt évben 1,8 milliárd forint lett, amely 12 százalékos emelkedést mutat a 2006-os év árbevételéhez képest. Tevékenységének homlokterében egyre inkább a szolgáltatásorientált megoldások bevezetésével kapcsolatos tevékenységek állnak, így az elmúlt évben az alkalmazásfejlesztésből és -integrációból származó bevételei rendkívül erőteljesen, 31 százalékkal nőttek és elérték az 1,24 milliárd forintot.

Megjelent az AVG Antivírus 8.0 ingyenes változata

Az AVG új terméke, az Antivirus 8.0 az otthoni felhasználók számára készült, valódi proaktív (megelőző) védelmet ad, valamint képes felismerni és eltávolítani a számítógépes kártevőket, továbbá az elektronikus levelezés ellenőrzését is elvégzi. Az új, ingyenes változat nagyobb tudású, mint a korábbi AVG Anti-Malware 7.5 kereskedelmi, fizetős változata volt.

Agnitum-Interware együttműködés

A Nollex Nemzetközi Kft., az Agnitum-termékek kizárólagos magyarországi forgalmazója, együttműködésre lépett az Interware Internet Szolgáltató ZRt.-vel. A megállapodás értelmében az Interware ADSL-ügyfeleinek az Agnitum cég Outpost Security Suite Pro nevű, teljes körű internetbiztonsági szoftverét javasolja.

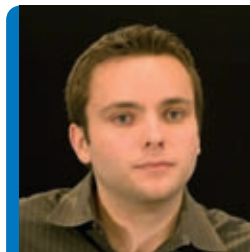
Megújult ESET szervervédelmi termékek

Az ESET bejelentette fájl- és levelezőszerver, valamint átjáróvédelmének új verzióit. A megújult termékek a Linux és a BSD mellett támogatják a Solaris platformot, valamint az ESET a védelmi termékeiben alkalmazott heurisztikus ThreatSense-technológia legújabb, 3.0-s verzióját is beépítette az ESET Mail Security, ESET File Security, valamint ESET Gateway Security most megjelent verzióiba.

Láthatatlan kártevők új köntösben

Kristóf Csaba ■ A rootkitek egyre gyakrabban alkalmazott eszközöknek számítanak a víruskészítők és a támadók fegyvertárában.

Két biztonsági szakértő, *Shawn Embleton* és *Sherri Sparks* arról számoltak be a napokban, hogy sikerült olyan kódot összeállítani, amelynek segítségével egyes memóriaterületeken képesek elrejteni kártékony programokat. Az úgynevezett SMM (System Management Mode) rootkit technika lényege, hogy a kód egy olyan memóriaterületre kerül, amely zárolt, és az operációs rendszer számára teljesen láthatatlan. Az új SMM-rootkithoz egy billentyűzetfigyelő komponens és egy kommunikációs szoftver tartozik. Ezáltal bizalmas adatok el-

John Haesman

kutatási igazgató
NGS Software

tulajdonítására is felhasználható. Az SMM-rootkitek ötlete nem mondható újnak. *Loic Dufлот* kutató már 2006-ban felvázolta, hogy az SMM kártékony programok miként tudnak működni. Dufлот akkor egy kis SMM-kezelőt írt, amivel az operációs rendszerek biztonsági megoldásait tudta manipulálni. A *Shawn Embleton* és *Sherri Sparks* által fejlesztett kód az eddigi megoldásokhoz képest veszélyesebb. Noha a kutatók szerint még mindig meglehetősen hardverspecifikus, célzott támadások kivitelezésére alkalmas. A szakemberek terve szerint a rootkitet az augusztusban megrendező Black Hat konferencián fogják bemutatni az érdeklődőknek. Addig

további részleteket nem akartak elárulni. Annyi azonban biztos, hogy az új rootkit a Blue Pillhez képest nagyobb fejtörést okozhat a jövőben, ugyanis az nem csak AMD-platformon működőképes.

Sherri Sparks elmondta, hogy az új rootkit sem 100 százalékosan felismerhetetlen. Szerinte ugyanis megtalálható a rendszerben, csak éppen meglehetősen bonyolult módszerekkel. A Black Hat konferencián egyébként *Sparks* a rootkitjük felismerésének lehetőségeire is ki fog térni az előadásában.

John Haesman, az NGS Software kutatási igazgatója úgy véli, hogy a rootkitek mind közelebb kerülnek a hardveres megoldások szintjéhez, és ez a felismerésüket egyre nehezebbé teszi. Szerinte az SMM-rootkitek esetében több technika is rendelkezésre áll arra, hogy a támadók kódokat rejtessenek el egyes memóriaterületeken, és ezzel bonyolultabbá tegyék a védekezést.

NHH: eredményhirdetés augusztusban

Computerworld Online ■ Az Nemzeti Hírközlési Hatóság (NHH) által a digitális televíziós és rádiós műsorszóró hálózat üzemeltetésére március 25-én kiírt tenderekre az április 24-i határidőig összesen négy pályázat érkezett. Az egy csomagban meghirdetett öt földfelszíni digitális televíziós műsorszóró hálózat üzemeltetésére az Antenna Hungária Zrt. és a Digital Broadcasting Kft., a VHF-sávban működő földfelszíni digitális rádiós műsorszóró hálózat üzemeltetésére pedig az Antenna Hungária Zrt. és a Magyar Rádió Zrt. pályázik – adta hírül az MTI.

A közlemény szerint a nyilvántartásba vételről szóló döntés meghozatala előtt az NHH-nak azt kellett ellenőriznie, hogy a pályázók megfelelnek-e a frekvenciahasználati jogosultság megszerzését szolgáló árverés és pályázat szabályairól szóló kormányrendeletben, illetve a pályázati kiírásban foglaltaknak. Vizsgálták azt is, hogy a pályázók nem esnek-e a kizárás eredményező rendelkezések hatálya alá, illetve, hogy az előírt dokumentumokat hiánytalanul beküldték-e.

Az ajánlatok formai áttekintésére 15 nap állt az NHH rendelkezésére. A nyilvántartásba vett pályázatok tartalmi elbírálása most kezdődik el, a pályázat eredményhirdetésére pedig a parlamenti bizottság jóváhagyása után, 2008 augusztusában kerülhet sor.

Amennyiben a pályázat eredményesen zárul, akkor a televíziós, illetve a rádiós tender nyertese még az idén megkezdheti Magyarországon a jelenlegi analóg műsorszórásnál lényegesen korszerűbb, több új szolgáltatást és nagyobb tartalomválasztékot kínáló digitális földfelszíni televíziós és rádiós műsorszórást.

A földfelszíni digitális televíziózás az NHH reményei szerint erősíti majd a versenyt a televíziós piacon, egyben hozzájárul ahhoz, hogy a magyar háztartások az a mintegy 20–25 százaléka, amely jelenleg csak szoba-, vagy tetőantennával néz televíziót, a jelenleg elérhetőnél sokkal szélesebb műsorkínálathoz juthasson hozzá.

A digitális átállást megalapozó, országos földfelszíni digitális televízió (DVB-T – Digital Video Broadcasting-Terrestrial) és rádió (T-DAB – Terrestrial Digital Audio Broadcasting) műsorszóró pályázatok tenderét az NHH az Országgyűlés eseti bizottságának jóváhagyásával, a februárban lefolytatott szakmai konzultáció tapasztalatait figyelembe véve tette közzé.

A pályázati kiírás szerint a nyertesek 12 évre szóló – úgynevezett multiplex – üzemeltetési jogosultságot szereznek. Az alkalmazott tömörítési eljárásról az üzemeltető dönthet, miként arról is, hogy a multiplexekre az előírt közszolgálati adások mellett milyen más tartalmak kerülnek majd fel,

és ezeket (a televíziós multiplexek esetében) ingyenesen vagy előfizetéses konstrukcióban teszi-e elérhetővé.

A földfelszíni rádiós, valamint a televíziós műsorszórásnak két multiplexen 2008-ban el kell indulnia, míg a nyertes a harmadik televíziós multiplexen mobil-TV (DVB-H – Digital Video Broadcasting-Handheld) szolgáltatást is nyújthat. A másik két televíziós multiplexen a műsorszórás a jelenlegi analóg földfelszíni országos műsorszórás leállítása után indulhat be. Az Európai Unióban – és így Magyarországon is – a földfelszíni analóg műsorszórást legkésőbb 2011. december 31-én a digitálisnak kell felváltania.

Mind a rádiós, mind a televíziós multiplexeknek a hálózatok teljes kiépítése után a lakosság 94 százalékát kell elérnünk. A rádiózás területén a digitális átállás tervezett időpontja 2014 vége.

A kiírás szerint a pályázók ajánlatot tehetnek az egyszeri és az árbevétel-alapú pályázati díj mértékére is. A televíziós műsorszóró pályázaton az egyszeri díj minimálisan 300 millió forint, az árbevétel-alapú pályázati díj pedig legalább az éves árbevétel 3 százaléka. A rádiós pályázaton az egyszeri díj minimálisan 50 millió forint, az árbevétel-alapú pályázati díj pedig legalább az éves árbevétel 0,5 százaléka.

Belső támadás a Yahoo vezérkara ellen

Csontos Péter ■ Az aktivitásáról ismert milliárdos, *Carl Icahn* nem törődik bele a Microsoft felvásárlási ajánlatának elutasításába, és belülről indít támadást a Yahoo vezetősége ellen.

Néhány napja a *Wall Street Journal* beszámolt arról, hogy a jelentős tulajdonosi részesedéssel bíró Carl Icahn konkrét tervet dolgozott ki a Microsoft felvásárlási ajánlatát elutasító vezérkar elmozdítására. Ezzel új lehetőséget akar teremteni arra, hogy a felek viszályterjének a tárgyalóasztalhoz. A milliárdos ennek érdekében az üzlet megkötéséig ötven évig nem kevesebb mint 50 millió Yahoo-részt vásárolt.

Ezzel párhuzamosan más nagybefektetők is hangot adtak csalódottságuknak, így könnyen összegyűlhet annyi szavazat, amennyi elegendő akár a teljes vezetőség lecseréléséhez is.

Carl Icahn

nagybefektető

A „belső ellenzék” helyzetét könnyíti, hogy mind a tíz topmenedzser megbízási ideje lejár 2008-ban, és a tisztújító közgyűlés júliusban esedékes.

Ugyanakkor a terv ellen szól, hogy a Microsoft egyértelműen és nagyon határozottan zárta le az ügyet azzal: ettől kezdve nem érdekli a Yahoo megvétele, helyette inkább az online keresés piacára kíván koncentrálni, elsősorban belső erőforrásokra támaszkodva. Tehát elképzelhető, hogy az Icahn-terv sikeres lesz, és a teljes vezérkar megújul, de már nem lesz kivel és miről tárgyalni.

Természetesen, ahogy a politikában, úgy az üzleti világban sem ritka, hogy a nemből hirtelen talán, majd nem sokkal később igen lesz, ezért a közgyűlés fejleményeiről mindenképpen beszámolunk.

Egy ajánlat története

A redmondi cég még február elsején 44,6 milliárd dolláros ajánlatot tett a Yahoo részvényeinek megvásárlására. Az ezt követő három hónap kölcsönös nyilatkozatháborúval és alkudozással telt. A Microsoft legutolsó ajánlata 33 dollár volt részvényenként, ami körülbelül 5 milliárddal több, mint az eredetileg kínált összeg. A Yahoo vezérkara azonban nem volt hajlandó engedni a 37 dolláros részvényenkénti igényből, így a Microsoft május 3-án bejelentette, hogy eláll az üzlettől és a további tárgyalásoktól.

HÍRMOZAIK

Kétsávós vezeték nélküli hozzáférési pont

A NETGEAR piacra dobja a ProSafe 802.11n Dual Band Wireless Access Pointját (WNDAP330). A kétsávós, vezeték nélküli hozzáférési pont lehetővé teszi a kv-k számára, hogy kihasználják a megnövelt sebességből és hatótávolságból származó előnyöket, amelyeket az 5 gigahertzes 802.11n drót nélküli technológia nyújt. A készülék kompatibilis a korábbi, 802.11a, b, g szabványokkal is. A Microsoft és a Novell Kínára is kiterjesztette együttműködését

REGISZTRÁLJON!

Ha szeretné hétről hétre a legfontosabb szakmai résztvevőkhöz eljuttatni az Ön cégével kapcsolatos információkat, regisztráljon Céginfó szolgáltatásunkra oldalunkon!

ceginfo.computerworld.hu

IQsymposium

Operatív Információtechnológia 2008

IRÁNYTŰ AZ INFORMÁCIÓTECHNOLÓGIA VILÁGÁBAN

A vállalatok versenyképességének és hatékonyságának növelése elképzelhetetlen korszerű informatikai technológiák és megoldások használata nélkül. A folyamatosan változó és megújuló **információtechnológiai trendeket** mutatja be az évente megrendezésre kerülő, **IQSymposium - Operatív Információtechnológia** elnevezésű szakmai rendezvényünk, amelyen a meghatározó technológia-szállítók hazai vezetői ebben az évben kerekasztal beszélgetés keretében vázolják fel jövőképüket. Emellett a délutáni szekciók áttekintést adnak az egyes kulcsterületek megoldási lehetőségeiről.

4 SZEKCIÓ, 25 ELŐADÁS.

FELHASZNÁLÓK ÉS A LEGFONTOSABB TECHNOLÓGIA-SZÁLLÍTÓK EGY HELYEN!

A konferencia időpontja: 2008. május 27. 9⁰⁰-17⁰⁰

Helyszín: Ramada Plaza Budapest szálloda

1036 Budapest, Árpád fejedelem útja 94.

A részvétel ingyenes, de regisztrációhoz kötött.

Regisztráció és további információk: www.iqsys.hu

A konferencia a délelőtti plenáris részt követően, délután az alábbi szekciókban folytatódik:

- Nagyvállalati alkalmazáscsomagok
- Üzleti folyamatok menedzselése
- Vállalati dokumentum- és tartalomkezelés
- IT életciklus támogatás

ARANY FOKOZATÚ TÁMOGATÓ

EZÜST FOKOZATÚ TÁMOGATÓK

EMC | documentum

ORACLE

MÉDIATÁMOGATÓ

IQSYS

A MAGYAR TELEKOM CSOPORT TAGJA

A hatékony vállalatműködtetés informatikai háttere

Az IQSYS május 27-i IQSymposium: Operatív Információtechnológia 2008 konferenciáján bemutatják azokat a korszerű technológiákat és megoldásokat, amelyek alkalmazásával a vállalatok számára lehetőség nyílik versenyképességük és hatékonyságuk növelésére. [Írta: Mozsik Tibor]

Május 27-én, kedden rendezik meg az IQSYS IQSymposium: Operatív Információtechnológia 2008 rendezvényét a budai Ramada Plaza Budapest Szállodában (volt Corinthia Hotel Aquincum). Az informatikai cég IQSymposium néven futó rendezvényei sorából évente két nagyobb konferencia emelkedik ki: az egyik az áprilisban lezajlott üzleti intelligenciáról szóló rendezvény

Az IQSYS ügyfélköre elsősorban az ipari nagyvállalatokból, pénzintézetekből, közlekedési vállalatokból, állami szolgáltatókból és telekommunikációs cégekből kerül ki. Az IQSymposium: Operatív Információtechnológia 2008 konferencia hallgatósága is elsősorban ebből a körből, az IT-szervezetek középvezetőiből áll majd, ugyanakkor Kovács András szerint a nap folyamán területekre kerülnek olyan stratégiai té-

már kritikus versenytényezőnek számít, hogy az IT-szervezetek milyen mértékben tudják segíteni a vállalatokat üzleti céljaik elérésében. Az IQSYS évente sorra kerülő operatív megoldásokkal foglalkozó szimpóziumainak sorába illeszkedő rendezvény célja, hogy bemutassa azokat a korszerű technológiákat és megoldásokat, amelyek alkalmazásával a vállalatok számára lehetőség nyílik versenyképességük és hatékonyságuk növelésére.

A május 27-i konferencián plenáris előadásokon, valamint az ezeket követő kerekasztal-beszélgetésen mutatják be a legfontosabb nemzetközi üzleti és információtechnológiai trendeket. Az IQSYS az idén első alkalommal a vezető IT-szolgáltatók – EMC, BEA, HP, IBM, Microsoft, Oracle, SAP – képviselőit is meghívta, hogy bemutassák a következő években a nemzetközi, illetve a hazai piacot meghatározó stratégiájukat – tudtuk meg Kovács Andrásról.

A délelőtti plenáris előadásokat és a fontos technológiaszolgáltatók magyarországi vezetőinek részvételével szervezett kerekasztal-beszélgetést követően a konferencia résztvevői négy szekcióban tájékozódhatnak az egyes kulcsfontosságú megoldási lehetőségeiről. Az első szekciót a különböző nagyvállalati alkalmazáscsomagokkal – vállalatirányítási rendszerek, ügyfélkapcsolat-kezelés (CRM), egyedi iparági megoldások – kapcsolatos témák határozzák meg.

Bár a hazai nagyvállalatok jelentős része már régóta használ vállalatirányítási (ERP) rendszereket, ebben a körben új feladatként elsősorban a rendszer frissítése és továbbfejlesztése, valamint a speciális igényeket kielégítő iparág-specifikus alkalmazáscsomagok és megoldások bevezetése jelentkezik.

Mivel a vállalati döntésekhez szükséges információk többsége – egyes felmérések szerint akár 80 százaléka – nem strukturált formában található meg a vállalati rendszerekben, az utóbbi időben még a korábbinál is nagyobb hangsúlyt kap a vállalati dokumentum- és tartalomkezelés témaköre. Az IQSymposium egyik délutáni szekcióját is ennek a témának szentelik, ezen belül is az iktatás és iratkezelés, az automatikus dokumentumgenerálás, a papíralapú dokumentumok digitalizálása (imaging), továbbá az archiválás áll az előadások fókuszában.

ALKALMAZÁSSZIGETEKBŐL EGYSÉGES FOLYAMATOK

A vállalati „alkalmazásszigetektől” az üzleti folyamatmenedzsment, valamint a szolgáltatásorientált architektúra-megoldások segítségével építhető ki egy egységes „virtuális” IT-rendszer. Az üzleti folyamatmenedzsment szekció témái között kapnak helyet a kritikus üzleti folyamatok egységes, automatizált kezelését, mérését, folyamatos javítását szolgáló SOA/BPM-alapú infrastruktúra-megoldások, valamint az üzleti integrációval és a folyamatmenedzsmenttel (BPR, BPM) kapcsolatos előadások.

A negyedik szekció az IT-életciklus-támogatással foglalkozik, ami felöleli mindazokat a technológiákat és megoldásokat, amelyek a szoftverkomponensek és alkalmazások tervezéséhez, megvalósításához, átadásához és proaktív üzemeltetéséhez szükségesek. E témakörbe tartozik az üzleti igények összegyűjtése, rendszerezése, prioritizálása, a fejlesztési módszertanok, az üzleti folyamatok, a SOA-szolgáltatások és alkalmazások tesztelése, továbbá az üzemeltetést támogató eszközök. Ez a szekció foglalkozik az IT-szolgáltatásmenedzsment eszközökkel is, amelyek arra szolgálnak, hogy az üzemeltetést, illetve az egyes hibák bejelentését és kijavítását szolgáló folyamatokat támogassák.

A szimpózium a legfontosabb üzleti és információtechnológiai trendeket mutatja be.

Kovács András
TECHNOLÓGIAI IGAZGATÓ
IQSYS

volt, a másik pedig a mostani, a nagyvállalatok mindennapjait meghatározó operatív IT-ről szóló egész napos esemény. Az IQSYS üzleti intelligenciával foglalkozó konferenciája több mint 200 érdeklődőt vonzott, és hasonló számú hallgatóságot várnak a mostani rendezvényre is.

SAKMAI TÉMÁK

– Ez a második alkalom, hogy az IQSYS a Magyar Telekom Csoport tagjaként rendezi meg az eseményt, de ami ennél is fontosabb, hogy az idén immár a cégbe a tavalyi év végén beolvadt Integris és T-Systems termék- és szolgáltatási portfóliója is helyet kapott az IQSymposium programjában – nyilatkozta Kovács András, az IQSYS Informatikai és Tanácsadó Zrt. technológiai igazgatója. Az egyesült IQSYS a hazai informatikai piac egyik legszélesebb termék-, technológiai- és szolgáltatásportfóliójával rendelkező alkalmazásfejlesztő és rendszerintegrátor vállalata, amely piacvezető az üzleti intelligencia, valamint az egyedi alkalmazásfejlesztés területén, emellett a piacvezetők közé tartozik többek között a rendszerintegráció és a nagyvállalati dokumentumkezelés terén is.

mák is, amelyek a vállalati felső vezetők és az üzleti részlegek számára egyaránt értékes információt nyújtanak.

SZÁLLÍTÓI STRATÉGIÁK

Amíg az ezredforduló előtt az informatika a legtöbb vállalatnál még számos esetben „önmagáért” létezett, addig napjaink gazdasági és piaci körülményei között

Mobilizálódo *biztonság*

FÓKUSZ

A hordozható számítógépek, a különféle mobilkészülékek és az egyre nagyobb kapacitású, egyszersmind egyre kisebb méretű adattároló eszközök használatában sokszor háttérbe szorulnak a biztonsági megoldások és a kockázatcsökkentés. Pedig a mobil világban egyre nagyobb veszélyek fenyegetik az eszközöket. [Írta: Kristóf Csaba]

Avállalati és az egyéni felhasználók által használt mobil eszközök népszerűsége töretlen. Mindennapjaink részévé váltak a notebookok, a kézisámítógépek, okostelefonok, pendrive-ok, MP3-lejátszók. Sokszor ezek a készülékek ott lapulnak a táskánkban vagy a kabátunk zsebében, és rengeteg hasznos szolgáltatásuk, funkciójuk mellett sokféle kockázattal is együtt járnak. Ezeknek **a veszélyeknek a tárháza lassan kezd kimeríthetlenné válni. És sokszor megesik, hogy idejében fel sem figyelünk rájuk. Gyakran csak akkor derülnek ki a – nemegyszer súlyos anyagi károkkal járó – biztonsági incidensek, amikor már megtörtént a baj.** Cikkünknek az a célja, hogy felhívja a figyelmet napjaink legfontosabb mobilbiztonsági problémáira, és tanácsokkal, védelmi lehetőségekkel szolgáljon a fenyegetettségekből adódó károk megelőzéséhez.

Először is tekintsük át, hogy a mobil eszközök használatakor milyen fontosabb kockázatokkal kell számolni. A legnagyobb veszély mindenképpen az egyre kisebb méretű hordozható készülékek elvesztése vagy eltulajdonítása. A világ repülőterein, pályaudvarain stb. évente ezerszámra vesznek el noteszgépek és mobiltelefonok. Ebből a szempontból a taxik is igen előkelő helyen állnak: kétségbeesett tulajdonosok gyakran érdeklődnek a gép-

kocsik ülésén felejtett mobilok után. Számtalanszor lehet olyan – a világsajtót is bejáró – incidensekről hallani, amelyek révén bizalmas adatok ezrei kerülnek illetéktelen kezekbe, csak mert az intézmények, cégek nem gondoskodnak megfelelő hatékonysággal a hordozható számítógépek vagy adattárolók biztonságos kezeléséről.

A mobil eszközök használata kormányzati, intézményi és vállalati környezetben különösen szigorú szabályozást, illetve védelmi intézkedéseket követel meg. Olyan biztonsági területekről is szó van ilyenkor, mint a vírusvédelem meg az adat- és hálózati biztonság. Arról sem szabad megfeledkezni, hogy a mobil munkavégzés további kockázatokkal jár, s emiatt a vállalati hálózatok, illetve alkalmazások távoli elérése is veszélyeztetheti az informatikai rendszereket.

ADATTITKOSÍTÁS

Nagyon kellemetlen élmény, ha elvesz egy noteszgép vagy egy olyan kis eszköz, amelyen értékes adatok voltak. Sokszor csak ilyenkor döbben rá az ember, hogy mi minden tűnt el vagy került netán rossz kezekbe. **Tegyük fel például, hogy egy vállalati noteszgépnek nyomra vessz a repülőtéren. Ha a gépet biztonsági tekintetben semmi sem védte, akkor a tulajdonosnak meglehetősen nyomasztó kérdések juthatnak az eszébe:** vajon mi lesz az ügyfelek

bizalmasan kezelendő adataival? Ki nézegeti meg majd a pénzügyi jelentéseket tartalmazó Excel-táblázatokat? Ki fér hozzá szoftverem forráskódjához? Még hosszasan folytathatnánk ezeknek a kínos kérdéseknek a sorát, de talán jobb lesz azt megvizsgálnunk, hogyan lehetne a lehető legkisebbre szorítani az adatvesztésből vagy adatlopásból származó kockázatokat.

Esetünkben az adattitkosítás a legfontosabb védelmi eszköz. A piacon rengeteg megoldás kapható erre a feladatra – aszerint, hogy éppen milyen eszközt kell védeni, és azon milyen operációs rendszer fut. **Vannak persze ingyenes megoldások is, de nagyon fontos megjegyezni, hogy mindig olyan alkalmazást válasszunk adataink megóvásáért, amely valóban minél jobban megnehezíti a támadó dolgát.** Nem érdemes olyan szoftverekkel próbálkozni, amelyeknek a titkosítása rövid idő alatt visszafejthető.

A noteszgépek teljes lemezes titkosításához persze számos szoftveres megoldás is ismeretes. A Windows Vista Enterprise vagy Ultimate változatának felhasználói például élhetnek a BitLocker-technológia adta lehetőségekkel. Akiknek nincsenek meg a Vistán ezek a változatai vagy más jellegű alkalmazást szeretnének használni, azok választhatják egyebek között a nyílt forráskódú, ingyenesen használható TrueCrypt alkalmazást vagy a piacon az egyik legnagyobb névnek számító PGP megoldásait is.

KICSÍ A PENDRIVE, DE KOCKÁZATOS...

A pendrive-on tárolt adatok titkosítása is nagyon fontos. Ezek a kisméretű, flashalapú memóriák ugyanis egyre nagyobb kapacitású változatokban kerülnek forgalomba, vagyis ezekre a könnyen elveszhető, sérülékeny adattárolókra mind több adat kerül. A helyzet súlyosságát jól mutatja például a NATO év eleji biztonsági incidense is. Egy nyilvános

néhány súlyos információbiztonsági követelménynek is. Az új memóriák hardveres titkosítással dolgoznak, és 256 bites AES algoritmusok segítségével gondoskodnak az adatok védelméről. Es még arra is ügyelnek, hogy a titkosításhoz szükséges jelszavak megfelelő erősségűek legyenek, vagyis ne lehessen könnyen megfejteni őket.

A pendrive-ok (és az MP3-lejátszók) kapcsán még egy fontos problémára kell itt felhívni a figyelmet. Nagyon sok cég ugyanis nem szabályozza ezeknek a kis eszközöknek a használatát. Az alkalmazottak tehát szabadon csatlakoztatják őket a vállalati számítógépekhez, és ezzel kártékony programok terjesztéséhez is hozzájárulhatnak. A memóriákon persze nemcsak fertőzött állományokat lehet bejuttatni a cégekhez, értékes adatokat is ki lehet onnan „csempészni”. Ezzel el is érkeztünk az adatszivárgások nagy figyelmet követelő problémájához. A hordozható adattárolókra való jogosulatlan álló-

mánymásolást meg kell akadályozni. Az adatlopásoknak ez ellen a fajtája ellen már ma is sokféle hatékony megoldás vethető be (például az EagleEyeOS termékei), s a közeljövőben ezen a területen további nagy előrelépésekre lehet számítani. **A legnagyobb biztonsági cégek széles körben használt termékeikbe már elkezdték belefoglalni az adatszivárgást megakadályozó technológiákat.**

ADATMENTÉS

Ha hordozható eszközökről van szó, akkor a biztonsági mentések készítése különösen fontos – egyrészt azért, hogy a készülékek elvesztésekor vissza lehessen állítani a szükséges állományokat, másrészt azért, mert a noteszgépek, mobilok stb. sokkal jobban ki vannak téve a különféle fizikai, környezeti hatásoknak, mint az irodai számítógépek, s ez valószínűbbé teszi az adatvesztést. Ha egy noteszgép leesik az asztalról vagy a mobiltelefon belepotyyan a vízzel teli kádba, akkor mégiscsak megnyugtató valamelyest, hogy legalább az adatok visszaállíthatók.

Noteszgépekhez – operációs rendszertől függően – sokféle mentésre való beépített rendszerössze tevő vagy különálló szoftver szerelhető be. Az ingyenesen használható Cobian Backup alkalmazás is nagy károktól kímélheti meg a felhasználóját. Vállalati környezetben persze már nem elégséges az ilyenfajta védelmi intézkedések; ott ugyanis gondosan kidolgozott mentési stratégiákra, illetve szabályzatok által

A noteszgépeken mindenképpen szükség van „teljes merevlemez” adattitkosításra: a számítógépben működő merevlemez meghajtó teljes tartalma titkosított formában van jelen, és csak egy jelszó vagy egyéb hitelesítési információk megadása után válnak hozzáférhetővé az adatok.

A MEREVLEMEZ TITKOSÍTÁSA

A merevlemezgyártók már korábban felismerték, hogy e védelmi lehetőségeket érdemes hardverszinten is támogatni. A Seagate és a Hitachi is behatóan foglalkozik például olyan FDE-(Full Disk Encryption) technológiákkal felvértezett merevlemez fejlesztésével, amelyek natív módon adnak segítséget a titkosítási műveletek elvégzéséhez. Ezeknek az adattárolóknak nagy előnyük, hogy nem szorulnak szoftveres támogatásra, és az integrált hardveres komponensek jóvoltából nem is csökken észrevehetően a működési sebességük.

svéd könyvtár egyik számítógépében ugyanis egy olvasó olyan pendrive-ot vélt felfedezni, amely tele volt különféle hadtitkokkal. Az eset napvilágra kerülése után a katonai felderítés mellett több titkosszolgálat is részt vett a vizsgálatokban. Egy pendrive is okozhat tehát igen súlyos kellemetlenséget.

Az USB-s adattárolók védelméhez szintén sokféle szoftvert találni az interneten, köztük ingyeneseket is. Közéjük tartozik például a Remora USB Disk Guard nevű program.

A szoftveres védelmi lehetőségek mellett itt is vannak hardveres megoldások; azok révén különösebb telepítés nélkül is lehet biztonságosan hordozni az adatokat. A Kingston nemrégiben bejelentette, hogy piacra dobta a DataTraveler Blackbox nevű pendrive-ját, s az már megfelel az amerikai kormányzati szervek által előírt

A PGP adattitkosítás

Az IBM az idén úgy határozott, hogy az általa működtetett számítógépeket teljes merevlemez titkosítással látja el. Erre a követendő döntésre azért volt szükség, mert sok ügyfél nagy mennyiségű adatával dolgozik, és nem szeretné veszélynek kitenni őket.

A PGP az adattitkosítási megoldások egyik neves fejlesztője. Számos alkalmazást dolgozott ki az adattitkosításokkal kapcsolatos feladatok vállalati környezetben is fájdalommentes elvégzésére. A PGP szoftverei az egyéni felhasználóktól a nagyvállalatokig minden területet lefednek. A legtöbb szolgáltatásnak nyilvános kulcsú tit-

kosításra épülő technológia az alapja. Ezek működnek közre az e-mailek, az állományok, a merevlemez, a cserélhető adattárolók, valamint az azonnali üzenetküldők titkosításában. A PGP vállalati környezetben központi felügyeleti eszközökkel segíti az informatikusok munkáját, például a kulcskezelést, a biztonsági szabályok kikényszerítését és a jelentéskészítést. A PGP a Windows Mobile operációs rendszerre épülő készülékekhez egy közvetlenül erre a célja fejlesztett (PGP Mobile) alkalmazást is kínál; az a PDA-kon különféle állománytitkosítási műveletekre ad módot, és központi felügyeletre is lehetőséget ad.

előírt, ellenőrzött és központosított biztonsági mentésekre van szükség.

Mivel napjainkban már a mobiltelefonoknak, okostelefonoknak és a különböző PDA-eknek is meglehetősen nagy a kapacitásuk, azért általában igen sok adat van rajtuk. Fejlesztést okozhat például az, ha valamilyen hardver- vagy szoftverhiba miatt a készülékekről elvesznek a telefonkönyvben tárolt bejegyzések. Tulajdonképpen minden elterjedt mobilplatformra és operációs rendszerre vannak könnyen kezelhető, a biztonsági mentést segítő szoftverek. Nem érdemes időtakarékosági megfontolásokból elkerülni a használatukat, mert egy esetleges adatvesztésből származó adat-helyreállítás minden bizonnyal sokkal több vesződséggel jár majd.

MOBILIZÁLÓDÓ VÍRUSOK

A mobiltelefonokat fertőző vírusok története ma még egyáltalán olyan szövevényes, mint a PC-s vírusoké. **Csak 2004-ben bukkant fel az első igazán számottevő, a telefonokon való elterjesztésre szánt kártékony program. Ez a mobilvírus, a Cabir elsőként a Kasperskyhez jutott el;** a szakértők hamar kiderítették, hogy ez a kártevő a Symbian OS operációs rendszerekre épülő mobilok fertőzésére alkalmas, és főleg Bluetooth-kapcsolaton át terjed. Ezután újabb és újabb technikákkal felvértezett rosszindulatú programokról hullt le a lepel, és a Windows Mobile alapú készülékek sem maradtak ki a vírusírók látóköréből. Némelyik ilyen program ikonokat cserélgetett le (például halálfejekre) és a Bluetooth mellett SMS-, illetve MMS-üzenetekben is megpróbált szétterjedni.

A biztonsági cégek a Cabir és társai láttán előbb úgy gondolták, hogy a mobilvírusok rövid időn belül is nagy nehézségeket okozhatnak. Szerencsére nem ez történt: ezek a kártevők mégsem lettek olyan sokan és nem is terjedtek el olyan széles körben, mint ahogy a szakemberek eredetileg jósolták. A Sophos például 2008 első negyedévében arról számolt be, hogy mobilokra készített vírusból eddig összesen 300-félét észlelt, vagyis csak töredékét annak, ahány a windowsos számítógépeket veszélyezteti. Persze megfelelő figyelemre és védelmi intézkedésekre így is szükség van.

A McAfee Mobile Security Report 2008 című jelentése arról tájékoztató, hogy a felhasználók egyre nagyobb aggodalommal figyelik

a mobilokat fenyegető veszélyeket. A McAfee felmérése szerint a válaszadók 86 százaléka tart olyan rosszindulatú üzenetektől, az adatlopásokhoz vagy adatvesztésekhez hozzájáruló kockázati tényezőktől, valamint kártékony megoldásoktól, amelyek – esetleg a fertőzött SMS- vagy MMS-üzenetek miatt – nagy összegű telefonszámlákhoz vezethetnek.

A mobilveszélyektől egyébként a japánok tartanak a legjobban. A McAfee szerint a megkérdezettek 14 százaléka válaszolt úgy, hogy már megfertőződött a telefonja vagy ismer valakit, aki így járt. Másfelől nem közömbös, hogy az aggodalmak ellenére a válaszadók 79 százalékának a mobilján nincs semmilyen védelmi eszköz, vagyis rengeteg készülék van kiszolgáltatva a támadásoknak.

A VÉDELEM A SZABÁLYOZÁSSAL KEZDŐDIK

Az informatikai biztonság csak akkor emelhető a szükséges szintre, ha teljes körű, zárt, folytonos és kockázatokkal arányos védelmet ad. Nyilván mindez igaz a mobilbiztonságra is, vagyis itt sem célszerű átgondolatlanul cselekedni. Vállalati környezetben a hordozható készülékek használata és a mobil munkavégzés is szigorú szabályozást kíván. Az előírások összeállításában több módszert is követhetünk, de a következő feladatok a legtöbb esetben biztosan elvégzendők. Először meg kell határozni, hogy a cég mely működési területein van szükség mobil eszközök használatára. Ezután fel kell mérni a különféle kockázatokat – azokhoz kell majd mérni a szabályokat és intézkedéseket. A noteszgépek, az okostelefonok, a hordozható adattárolók használatát szabályozó előírásoknak ki kell térniük a következőkre:

- autentikációs eljárások;
- adattitkosítások;
- biztonsági mentések;
- (védett) kommunikációs csatornák használata;
- a hordozható készülékekre való adatátvitel szabályai;
- mobilbiztonsági szoftverek alkalmazása;
- mobil készülékek beszerzése és beüzemelése;
- elvesztett vagy eltulajdonított eszközökkel kapcsolatos teendők.

Fontos megjegyezni, hogy a mobil eszközökkel kapcsolatos biztonsági szabályzatoknak is csak akkor van hasznuk, ha a felhasználók ismerik és értik az előírások mögött rejlő megfontolásokat, és az illetékesek

mindent megtesznek az előírások betartatására.

Cikkünk hátra levő részében bemutatunk néhány biztonsági szoftvert a Windows Mobile, valamint a Symbian OS operációs rendszerre épülő készülékekhez.

F-SECURE MOBILE ANTI-VIRUS ÉS MOBILE SECURITY

Az F-Secure a mobilbiztonsági megoldások egyik vezető fejlesztője; legismertebb mobilalkalmazása az F-Secure Mobile Anti-Virus, s ez Microsoft, illetve Symbian platformon is működik. A szoftver folyamatosan figyelemmel kíséri a felhasználó által letöltött weboldalakat, illetve üzeneteket. Ha kártékony programot észlel, akkor azt nyomban jelzi, és a gyanús állományokat rögtön karanténba teszi. A néhány perc alatt feltelepíthető víruskereső a háttérben, a felhasználó által észrevehetetlenül működik, és nem zavarja a mobil készülékeken a munkát. Ha aktív (GPRS, WLAN, UMTS) internetkapcsolatot talál, akkor igyekszik a maga állományait és a vírusdefiníciós adatbázisát is frissíteni, hogy kiszűrhesse a legutóbb megjelent kártevőket is. Az F-Secure Mobile Anti-Virus a mobil eszközökbe tett memóriakártyákat sem hagyja ki az ellenőrzésből: a víruskereső azonnal átvizsgálja a készülékbe illesztett ilyesfajta memóriát. Az F-Secure Mobile Anti-Virusnak van Business kiadása is: webes felületre is lehetőséget ad.

Az F-Secure a Mobile Anti-Virus mellett kínál egy Mobile Security nevű alkalmazást is. Ez voltaképpen mindenestül elláthatja a Mobile Anti-Virus bemutatásakor mondott feladatokat. Ezenfelül védelmet ad az internet felől (Wi-Fi kapcsolaton át) érkező támadások ellen is, mivel egy

mobil tűzfal is bele van foglalva. A szoftver előredefiniált tűzfalszabályokat kínál; persze ha a felhasználó mást akar, akkor testre is szabhatja őket. Az F-Secure Mobile Security a Symbian OS (S60) kompatibilis készülékek védelmére szolgál.

KASPERSKY MOBILE SECURITY

A Kaspersky igyekezett úgy kialakítani a Mobile Security alkalmazást, hogy az ne csak biztonságosan működjön a kis készülékeken, hanem felhasználóbarát módon is. A szoftver négy komponensből épül fel. Az első az antivírusmodul; ez a kártékony programokat keresi: átvizsgál minden beérkező vagy módosított SMS-t, MMS-t, e-mailt.

A felhasználó vírusellenőrzést is végezhet vele; ilyenkor karanténba zár minden fertőzött állományt és üzenetet. Maga gondoskodik vírusadatbázisának frissítéséről.

A Symbian OS és a Microsoft Windows Mobile operációs rendszeren is használható Kaspersky Mobile Security második fontos modulja egy tűzfal; **a felhasználó szabadon meghatározhatja ennek a tűzfalnak az „érzékenységet”. A különböző védelmi szinteknek megfelelően a program hatástalanítja az internetes támadásokat.**

Az alkalmazás harmadik fontos komponense a spamszűrő: blokkolhatja a kékSMS-, EMS- és MMS-üzeneteket. A nem kívánatos beérkező küldeményeket a küldő telefonszáma alapján, illetve az üzenetek tartalmi elemzése révén szűri ki. Megfelelően beállítva automatikusan kiválogatja az ismeretlenektől érkező SMS-eket és MMS-eket is.

A Kaspersky Mobile Security legérdekesebb – negyedik – összetevő-

je egy adatbiztonsági eszköz: ez segít megakadályozni az adatlopásokat. Ha egy ilyen védett telefon mégis illetéktelen kézbe kerülne, akkor a jogos tulajdonos egy SMS elküldésével blokkolhatja a hozzáférést a készülékhez, vagy a memória, illetve a készülékhez kapcsolódó memóriakártya teljes törlésére utasíthatja a szoftvert. **A SIM Watch funkció pedig arra is ügyel mindeközben, hogy a SIM-kártya egyszerű kicserélésével ne lehessen megkerülni a védelmet.**

MCAFFEE VIRUSSCAN MOBILE

A mobilbiztonsági megoldások fejlesztéséből nyilván a McAfee sem maradhatott ki. Már hosszabb ideje foglalkozik ilyesfajta védelmi megoldások kifejlesztésével. A VirusScan Mobile szoftver a Microsoft mobil operációs rendszereire épülő készülékekre telepíthető. Az okostelefonok

védelméről több szolgáltatás révén is gondoskodik. Egy antivírus-komponenssel kiszűri a kártékony alkalmazásokat. A rosszindulatú programokat Wi-Fi és Bluetooth kapcsolatokon át is figyel, és ellenőrizheti az összes beérkező e-mailt, SMS-t, MMS-t és minden, az internetről letöltött állományt. Igyekszik az azonnali üzenetküldést is biztonságosabbá tenni. Az esetleges fertőzött állományokat eltávolítja vagy megtisztítja őket a kártékony kódoktól. Mindeközben a felhasználó által végzett tevékenységek és az általa használt szolgáltatások nem sérülnek és nem is szakadnak meg.

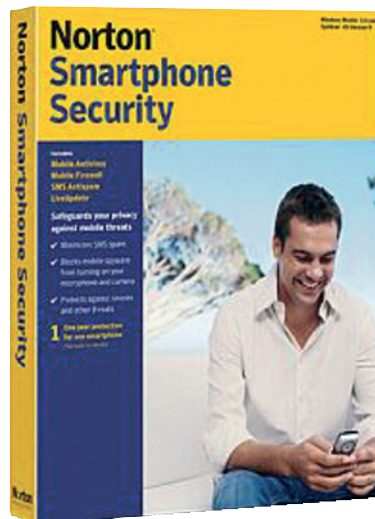
A McAfee VirusScan Mobile automatikusan, felhasználói beavatkozás nélkül gondoskodik saját állományainak frissítéséről, valamint vírusadatbázisának rendszeres karbantartásáról. A vírusdefiníciós állományok készítésében persze részt vesz az AVERT (Anti-virus and Vulnerability Emergency Response Team) csoport is: folyamatosan figyelemmel kíséri a mobilvírusok megjelenését és terjedését.

A McAfee a VirusScan Mobile alkalmazását többek között a következő készülékeken tesztelte: Motorola MPX200, Qtek 8010, Hewlett-Packard IPAQ 6315, Siemens SX66.

NORTON SMARTPHONE SECURITY

A Symantec a mobil készülékek védelméhez a Norton Smartphone Security nevű alkalmazását kínálja. Ez három alapvető szolgáltatást tartalmaz: vírusvédelmet, tűzfalat és SMS-antispamot; a Windows Mobile és a Symbian operációs rendszerekre épülő eszközökön használható. Mindkét platformon ellát biztonsági feladatokat – köztük a legfontosabbat: a víruskeresést. A program tulajdonképpen a jól ismert Norton AntiVirus technológiájára épül, csak azt a fejlesztők persze hozzáigazították a mobilkörnyezethez. A Symantec szoftvere kiszűri a kártékony programokat és karanténba zárja őket. A folyamatos ví-

rusvédelem mellett a felhasználó az On-demand funkciók révén egy-egy állományt vagy könyvtárat is átvizsgálhat vele. A vírusdefiníciós adatbázis automatikus frissítéséről a Live-Update gondoskodik.

A Norton Smartphone Security valós idejű védelmet ad az internet felől fenyegető támadások ellen. E célból **a fejlesztők belefoglaltak egy tűzfalmodult: az állja útját a vezeték nélküli hálózatról indított behatolási kísérleteknek, és azt is megakadályozza, hogy szolgáltatásmegtagadási (DoS) támadások béníthassák meg a védett készüléket.** Meggátolja továbbá, hogy a mobil eszköz a felhasználó tudta nélkül különböző állományokat töltsögesen le az internetről. A Symantec mobilbiztonsági alkalmazásának harmadik fontos komponense a spamszűrő. Ez kiszűrheti a kéretlenül érkező SMS- és MMS-üzeneteket.

A biztonsági alkalmazás a hordozható készülékeken a Wi-Fi vagy Bluetooth kapcsolatokon, illetve az infrakapun át folyó adatkommunikációt figyel. Védi a webböngészést és az elektronikus levelezést is. Minden gyanús eseményt naplóz; a felhasználó a naplót bármikor megtekintheti. A szoftver könnyen kezelhető, kezelőfelülete felhasználóbarát.

TREND MICRO MOBILE SECURITY

A Trend Micro is nagy erővel fejleszt alkalmazásokat a mobil készülékek biztonságának növelésére. A vállalati felhasználóknak a Mobile Security termékcsaládját kínálja, amely meglehetősen széles körű szolgáltatásokat ad a mobilbiztonság növelésére. A Mobile Security többféle változatban szerezhető be, de mindegyikre jellemző, hogy legalább három fontos

védelmi modulból épül fel: víruskeresőből, tűzfalból és spamszűrőből.

A beépített víruskereső folyamatosan figyeli a készülékre kerülő állományokat, és ha fertőzött állományt észlel, akkor azt azonnal jelenti a felhasználónak. Automatikusan gondoskodik a vírusdefiníciós adatbázis frissítéséről. A belefoglalt tűzfal a WiFi-kapcsolatokat kíséri figyelemmel. Átvizsgálja a kimenő és beérkező adatforgalmat, igyekszik megakadályozni az adatlopásokat, illetve a különböző mobilszolgáltatások sérülését. A tűzfalhoz egy behatolás-detektáló IDS-(Intrusion Detection System) komponens is csatlakozik.

A Trend Micro Mobile Security a kéretlen üzenetekkel is felveszi a küzdelmet. A felhasználó különböző szabályokkal befolyásolhatja a spamszűrő modul működését; az fehér- és feketelisták szerint is dolgozhat. Megadható ezenkívül, hogy kiszűrje-e vagy sem az ismeretlen telefonszámról érkező üzeneteket.

A Trend Micro Mobile Security 5.0 Advanced Edition változatának nagyon hasznos és fontos jellemzője, hogy adattitkosítási eljárásokat is ismer. A titkosítás kiterjedhet a készülék beépített memóriájára és a memóriakártyákra. A védelem a vállalati biztonsági szabályoknak megfelelően állítható be; a PIN, illetve a jelszókezelési eljárások, valamint a hozzáférési megszorítások szabadon módosíthatók. A konfiguráció központi felügyeleti eszközökkel is elvégezhető.

Az áttekintett fenyegetettség, veszélyforrások és védelmi megoldások sokszínűsége is arra utal, hogy a mobilbiztonság kezd egyre szerteágzóbb és fontosabb lenni. Manapság már intézkedések kellene a hordozható készülékek biztonságos működtetéséhez is; a mobil eszközökkel járó kockázatokat nem célszerű félvállról venni.

Vírusnév	OS	Funkció
Cabir	Symbian	Terjedés Bluetooth kapcsolatán át
Duts	Windows CE	Állományok fertőzése
Mosquit	Symbian	Terjedés SMS üzeneteken át
Skuller	Symbian	Állományok, ikonok lecserélése
ComWar	Symbian	Állományok megfertőzése. Terjedés MMS-üzenetekben és Bluetooth-on át
Skudoo	Symbian	További ismert mobilvírusok telepítése
Cardtrap	Symbian	Memóriakártyákon való terjedés. Windowsos vírusok terjesztése
RedBrowser	Symbian	SMS-üzenetek küldözgetése
Cxover	Windows Mobile/.NET	Állományok törlése, saját állományok másolgatása
Mobler	Symbian	Antivírus-alkalmazások hatástalanítása, állományok törlése, memóriakártyákon való terjedés

Néhány ismertebb mobilvírus

dupla költségcsökkentés

duplán lebeszélhető havidíjjal

Kétszeresen támogatjuk a kisvállalkozásokat a költségcsökkentésben! Üzleti előfizetőink most a havidíjuk kétszeresét beszélhetik le új Üzleti Pro előfizetéssel, három hónapon át.

Sony Ericsson S500i
új Üzleti Pro előfizetéssel
kétéves hűségnyilatkozattal
9 900 Ft+ áfa

közel hozzád
pannon

if date = "2020" then computers = "?"

A Microsoft Research Being human című tanulmányában összefoglalta azokat az elképzeléseket, amelyek azt latolgatták, milyen is lesz számítógépes világunk húsz év múlva. [Írta: Vass Enikő]

A számítógépeknek az elmúlt évtizedekben igen fontos szerepük volt életmódunk megváltoztatásában. Alkalmazásuk ma már nem kevesek privilégiuma, hiszen gyorsan olcsó, mindennapi megvásárolható tárgyakká váltak. Elszigetelt gépekből az egész világot behálózó eszközök lettek. Nemcsak a számítógépekhez való hozzáférés változott meg, hanem az a mód is, ahogyan használjuk őket, sőt az anyagok is mások már, amiből készülnek. Ez azt jelenti, hogy a számítógépek életünk minden területén ott vannak, szinte megkerülhetetlenül. **Tizenkét év múlva céljaink, elképzeléseink megvalósításához nélkülözhetetlen lesz a számítógépek vagy valamiféle számítási kapacitás használata.**

A múltban több, számítógép generálta forradalomnak lehettünk tanúi: a személyi számítógép megjelenése volt az egyik, az internet megjelenése pedig a másik. Jól elhatárolható számítógépes korokat élhettünk át, amikor egyik vagy másik típusú számítógép dominálta világunkat (ezt a mellékelt ábrán is láthatják). De az a mód, ahogyan a számítógép befolyásolta és meghatározta életünket, sokkal áthatóbb, mint ahogy azt ez a felosztás szuggerálja.

VÁLTOZÓ SZÁMÍTÓGÉPEK

Amikor az első személyi számítógép az íróasztalunkra került, nem is álmodhattunk arról, hogy az ételvásárlástól a számlák kifizetéséig beköltöznek életünkbe a komputerek. Napjainkra teljesen új tapasztalatokra tehetünk szert általuk. Például lehetővé válik, hogy virtuális világokban éljünk, kalandozzunk, a világ másik felén élő emberekkel beszéljünk, szórakozzunk közösen. A számítógépek olyan feladatokat kezdtek átvenni, amelyek el-

ső körben csupán a munka megkönnyítésének indultak, ám végül megváltoztatták az adott tevékenységet. Például a fényképezés külsőségeiben megmaradt a hagyományosnál: a képkészítéskor az emberek most is fel-emelik a gépet, beállítják a pózokat, megnyomják a gombot... A vegyi előhívás azonban már a múlté, digitális- és azonnalivá változott. A digitális

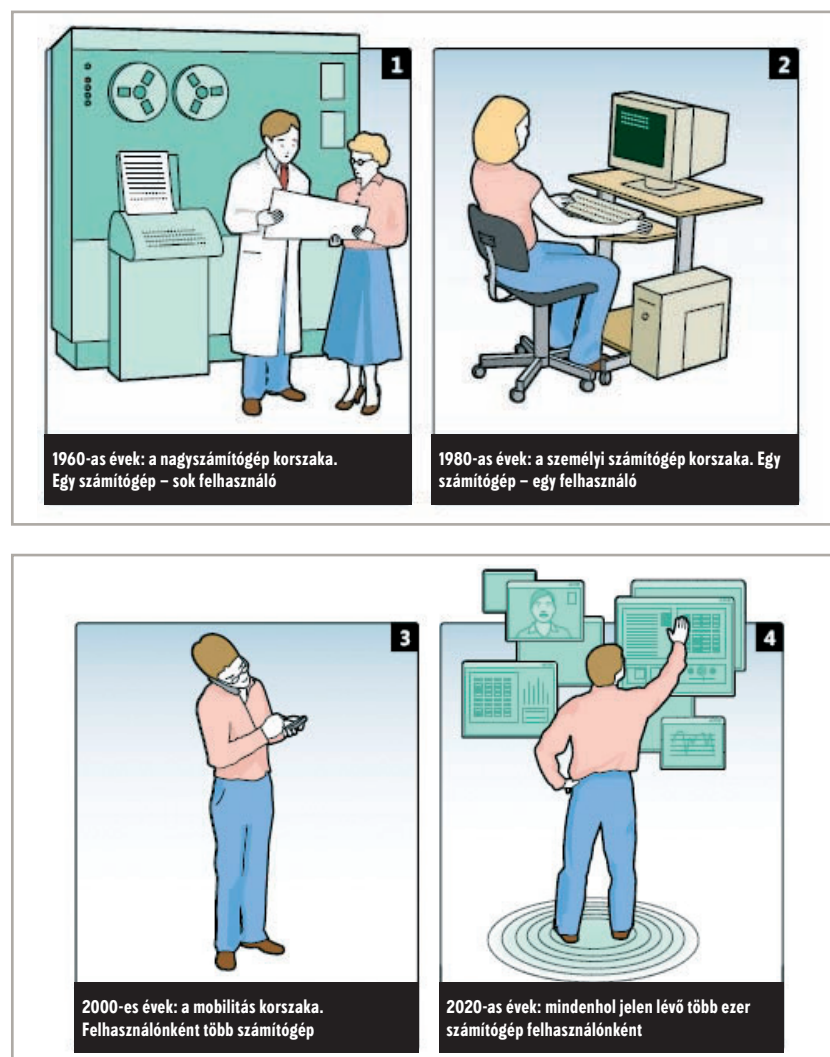
képek viszont új lehetőségeket tárnak fel előttünk. Amíg régen a filmtekercseket egy vagy két példányban előhívtuk, bekereteztettük, albumba ragasztottuk stb., manapság a digitális képeket többször „előhívhatjuk”, és mindenki számára elérhetővé tehetjük a világhálón. Így amikor készítjük a képeket, akkor már más célok vezérelnek, más közzétételi lehetőségek le-

begnek szemünk előtt, mint amikor a családi albumba szántuk őket.

A GRAFIKAI INTERFÉSZTEKTŐL A GESZTUSOKIG

A legtöbben a billentyűzet és egér közös bevetésével tanultuk meg használni a személyi számítógépet – egérrel mozgunk még most is a képernyőn, klikkelünk, ikonokat választunk ki, és a lehetőségek közül szelektálunk a menükben. Szövegszerkesztővel szöveges dokumentumokat készítünk, táblázatkezelővel számolgatunk és bemutatókészítővel látványos prezentációkat varázsolunk. A számítógépes adatbevitel valamennyire intuitív – egy virtuális asztalon tárolhatjuk dokumentumainkat, vagyis minden tevékenységet egy grafikai felhasználói interfészen (graphical user interface – GUI) végzünk el, ami lehetővé teszi, hogy képi elemekkel dolgozzunk, és ne kelljen begépelni parancsokra hagyatkoznunk. A GUI több mint húsz éve befolyásolja és dominálja a számítógépes interakciót. Ha belegondolunk, eléggé megbocsátó ez a rendszer: ha gépelési hiba csúszik akár minden egyes mondatba is, nem aggódunk, az automata helyesírás-ellenőrzők szinte észrevétlenül kijavítják őket. Ugyanúgy gyakran választunk rossz ablakot vagy menüt, de gyorsan „visszavonhatjuk” Ctrl+Z billentyűkombinációval ezeket a tévedéseket. De ha más oldalról közelítjük meg, akkor távol áll a tökéletességtől ez a rendszer. Sokunknak fáj a háta vagy görcsöl a keze az egér kitartó szorongatásától. Dicséretünkre legyen mondva, derekasan helytállunk. A kutatók azonban tudják, hogy az egérmutató, a kattintás nagyon sok teendő számára nem ideális. Próbáljunk meg lerajzolni egy virágot az egérrel vagy írjuk le nevünket – nehezen sikerül.

Az elmúlt években olyan új technikák jelentek meg, amelyek a billentyű-

zet és az egér hátrányait igyekeznek kiküszöbölni. Ilyen például a tábla PC, amelyen speciális ceruzával tudunk adatokat bevinni a képernyőn. **A „rendes” érintőképernyőn keresztül kezünkkel úgy tudjuk használni a virtuális tárgyakat, mintha azok a valóságos világban léteznének.** Vagy olyan, kamerával felszerelt ceruzákat készítettek, amelyek digitálisan elmentik a speciális papírra vetett betűket. A beszédfelismerő rendszerek területén is jelentek meg új technológiák – ez az újabb, természetes interakció lehetővé teszi az embereknek, hogy szövegeket diktáljanak vagy utasításokat adjanak a számítógépnek. Kifejlődtek a mozgást érzékelő rendszerek is; ezeket ugyan játékoknál használjuk még, de nagyon szeretjük őket. Vagyis röviden: a számítógéppel való kapcsolatunk soha nem látott módon színesedett.

MINDENNAPI SZÁMÍTÓGÉPEK

A mobilkészülékek robbanásszerű elterjedése révén a számítógépek használata teljesen hétköznapivá vált. Húsz évvel ezelőtt szinte elvétve lehetett mobiltelefonot látni, ám manapság a mobiltelefon a számítástechnika mindenhol jelen lévő formája. A világ népességének közel egyharmada hordoz magánál ilyen eszközt.

A készülékek rendkívül erősek, ám ez az erő egy korlátozó dobozba van zárva, amit kis képernyő és kényelmentlen adatbeviteli lehetőségek jellemeznek. A nem olyan rég megjelent Apple iPhone telefonja annak a példája, hogy egy érintőképernyős felület mennyire megkönnyíti az eszköz használatát, és mennyivel kényelmesebbé teszi azt. A készülékekbe rengeteg szenzort építenek be, GPS-helymeghatározókat, mozgásérzékelőket, RFID-címke olvasókat – ezek újabb interakciós lehetőségeket jelentenek. Például az iPhone szenzorai automatikusan érzékelik, ha egy személy az arcához közel teszi a telefont, így az azonnal hallgató és beszélő módba vált át. A mobiltelefonok tehát sokkal több kommunikációra képesek. Nagyon sok készülék az asztali számítógépet igyekszik kezünkbe varázsolni. Számítógépes fájlokat nyithatunk meg, internetezhetünk és a legtöbb, számítógépünkön található alkalmazás a mobiltelefonon is fut.

A mobiltelefonok világa a mobil zenelejátszók és mobil videolejátszók világával egyesül. Bluetooth- és WiFi-kapcsolódás segítségével láthatjuk, ki van a környékünkön, milyen vezeték nélküli kapcsolatok vehetők igénybe, illetve felfedezhetünk egy sor egyébként láthatatlan szolgáltatást és alkalmazást. **Egyes készülékek képesek egészségi állapotunk nyomon követésére, mint például a vérnyomás és szívverés ritmusának a figyelésére.**

A mobilkészülékek teszik majd lehetővé, hogy új módokon kapcsolódjunk a többiekkel, illetve hogy környezetünkben fellelhető információhoz jusjunk. Például a mobiltelefont egyre gyakrabban tudjuk majd arra használni, hogy a valós világban lévő tárgyakal együttműködjünk, így a mobilok kezünk meghosszabbítását is jelenthetik. Turistáskodásaink során egy történelmi épületre irányíthatjuk mobiltelefonunkat, s válaszul megkaphatjuk róla a képes vagy hangos történelmi leírást. Vagy ha az üzletben lefotózunk egy terméket, akkor információt kaphatunk arról, honnan érkezett, mennyit utazott, környezetet kímélő technológiákat használtak-e gyártásakor vagy sem. Hasonlóképp egyre természetesebb lesz, hogy egy adott együttes poszterét lefotózza vásárolunk meg egy dalt, majd tovább is küldjük ajándékként barátunknak. Az idő előrehaladtával a mobilkészülékek rugalmasabban kapcsolódnak helyi vagy távoli világunkhoz, rugalmasabbá válik kezelésük is.

70 év fölött Amerikában már nem lehet autót bérelni.

A számítógépek által vezérelt autó megjelenésével azonban ez a helyzet biztosan változni fog.

DIGITÁLIS ÖREGEK

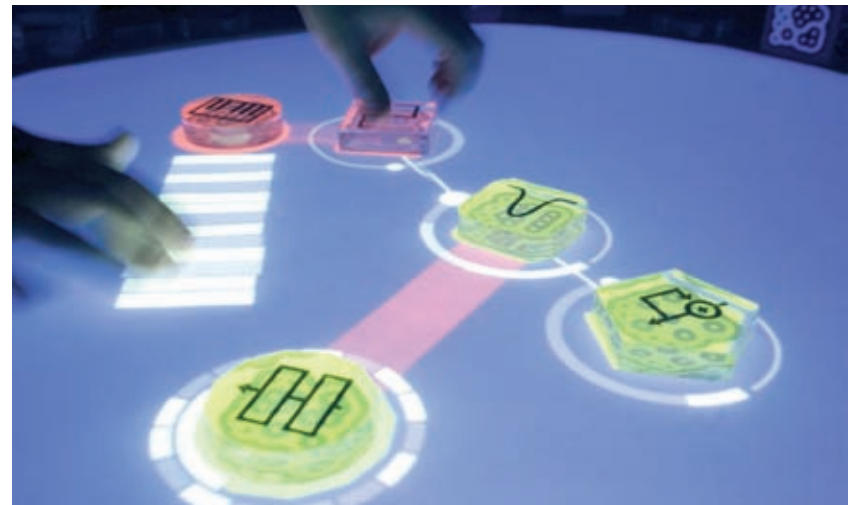
Tizenkét év múlva, vagyis 2020-ban a teljes lakosság arányához viszonyítva sokkal több idős ember lesz a világon. Olyan számítógépes technológiákat fejlesztünk ki, amelyek segítik őket egészségük figyelésétől egészen az emlékezést segítő eszközökig. A korábbi idős generációktól eltérően, a 2020-as év öregjei számára nem lesz idegen a számítógép és mobiltelefon használata. Ezért azután már nem kell számítógépes alkalmazásokat tervezni olyanoknak, akik sohasem használtak levelezőprogramot vagy webböngészőt, mert szinte már nem lesz ilyen idős ember. De az egészség megőrzése, az egészséges életmód sokak számára tovább-

ra is fontos marad. Egyre többet tanulunk és tudunk a testünkről, tudjuk, mi az a koleszterinszint vagy szívritmus. A piacon egyre több olyan eszköz jelenik majd meg, amely lehetővé teszi, hogy az emberek megfigyeljék önmagukat. A személyes adattengert internetes adatbázisokba tölthetjük fel, ahol online orvosoktól kaphatunk tanácsot, személyre szóló tennivalókkal. A testi és lelki egészségünkről szóló megosztott adatmennyiség az időskori orvoslást is megváltoztatja majd az említett személyre szabott, megnyugtató egészségügyi szolgáltatással. A jelenlegi kö-

milyen interfésszel hogyan fog kinézni ez a sokarcú kapcsolódási lehetőség, egészségesíti-e egy az összetett vagy sem, nos, ezt a jövőben tudjuk csak meg.

Másodsorban, életvitelünk és a technológia fejlődésének következtében most már nagymértékben függünk a számítástechnikától. Nemcsak azon töltjük ki adóbevallásunkat, hanem életünk minden területén megjelenik, az utazástól egészen az egészségügyig. Technofüggők lettünk.

Harmadsorban magán- és közéletünkben a kommunikáció egyre fontosabb, és változatos módon köt min-

Erintőképernyős DJ-pult, Björk énekesnő használta koncertjein

zékporúak 70–80 évesen sokkal egészségesebb életmódot követhetnek majd. Alkalmazások tömkelege születik meg, amelyek használatával szórakozhatunk, hasznosan tölthetjük az időt, többek között a közösségi weboldallal vagy a játékokat tartalmazó oldallal. Ezt a trendet a Second Life-ban már most meg lehet figyelni, ahol a felhasználók 11 százaléka 45 év feletti. Az idősebb emberek szeretnék aktívak maradni, továbbra is dolgozni, utazgatni stb. Egyes jelenlegi szabályozások korlátozzák az időseket, hogy ilyen életstílust folytassanak. Például a 70 év feletti Amerikában már nem bérelhetnek autót, biztosítási okok miatt – ám ez a számítógép vezérelt autók megjelenésével biztosan változik. Az automata parkolást segítő rendszerek már megjelentek a kocsikban, így további automatizálás megjelenésének lehetünk majd tanúi.

ÖT FONTOS VÁLTOZÁS

A számítógéphez fűződő kapcsolatunk megváltozott, s ezt öt pontban foglалhatjuk össze. Az első az interfésszel kapcsolatos. A számítástechnikának már nemcsak egy, hanem nagyon sokféle módján vagyunk képesek a számítógéppel kapcsolatba lépni. Ezért, hogy

ket össze. Sokkal gyorsabb például írni egy e-mailt, mint egy hagyományos levelet, ennek ellenére sokkal több időt fogunk azzal tölteni, hogy kapcsolatunkat ápoljuk. Ez a változás a hiperkapcsolódás növekedését hozza magával.

Negyedszerre egyre több adatot igyekszünk magunkról és környezetünkről rögzíteni. **A csökkenő tárolási költségek mellett megváltozik a módja, hogy mit és hogyan tárolunk.** Ez személyes és kormányzati szinten egyaránt megfogható. Ezt a változást az „elmúlás végének” nevezzük.

Ötödszörre, a digitális eszközök használatának elterjedése növeli kreativitásunkat. Ez nemcsak a művészek vagy szakemberek kiváltsága, hanem minden emberé. Ezek a változások mindennapi életvitelünket érintik. Emiatt az emberek nem a technológiára, hanem a váltásra összpontosítanak. Számukra nem a technológia lesz a fontos, hanem azok a dolgok, amelyeket a technológiával el tudnak majd érni. Ezért a technológia fejlesztőinek emberközelinek, felhasználóbarátnak kell maradniuk, az emberi értékek figyelembevételével kell fejleszteniük a mindennapokat megváltoztató és kényelmesebbé tevő csodákat.

A gyors döntés előnyei

Általában kézenfekvő feltevés, hogy a legjobb választás egy-egy megoldás esetében a technológiai piacon jelen lévő nagy fejlesztők, hiszen ők jelentik a biztos hátteret. Ám egy döntés során felmerülhetnek más szempontok is, például az, hogy mennyire tudják követni az ügyfél igényeit, és mennyire reagálnak azokra rugalmasan. [írta: Barabás Balázs]

Napjainkban egyre nagyobb szerepet kapnak az ERP-rendszerek; a vállalatirányítási rendszerek egyre inkább terjednek a régióinkban, már kis- és közepes vállalatok szintjén is. Az IFS technológiai igazgatóját, *Dan Matthews*-t kérdeztük a fejlesztés több aspektusáról, az ügyfelek igényeiről.

Computerworld-Számítástechnika: Megoszlanak a vélemények a szolgáltatásorientált architektúráról. Míg korábban a legkorszerűbb koncepciónak számítot, most olyan vélemények is elhangzanak, miszerint ez sem csodaszor, inkább egy lehetőség. Mit gondol erről?

Dan Matthews: Kétségtelenül nagyon sok előnye van a SOA-megközelítésnek. A lényege az, hogy jól megtervezett rendszereket építsünk, jó építőelemekből állítsuk össze a rendszert, jó és áttekinthető felhasználói felülettel, lehetőleg olyanal, amelyet hosszú időn át lehet használni. Meghatározása szerint a SOA architektúratervezésről szól. Ma már azonban inkább a web-szolgáltatási technológiákkal kapcsolják össze, egy olyan folyamatorientált szemlélettel, amely az alkalmazások strukturálásának módját helyezi előtérbe. Ez a megközelítés sok pozitív elemet hozott a fejlesztési folyamatba, például a szabványos technológiákat. Korábban a piac töredezett volt, ma már azonban a Microsoft, az Oracle, a Web Methods

mind képesek olyan eszközöket gyártani a webszolgáltatásokhoz, amelyek könnyebbé teszik a fejlesztők és a rendszerintegrátorok tevékenységét. Ma már a fejlesztők nem különböző formátumok mentén készítik az alkalmazásokat. Úgy gondolom, hogy a SOA könnyebbé tette a vállalati dolgozók számára is az egyes folyamatok integrációját – például egyes HR-folyamatokat –, vagyis arra

serkenti a dolgozókat, hogy olyan új üzleti folyamatokat integráljanak, amelyeket korábban csak nehezen lehetett integrálni.

CW-SZT: Milyen biztonsági szempontok merülnek fel a vállalati keresőeszközök alkalmazása során?

D.M.: A vállalati keresési folyamat hagyományos megközelítése a következő: több rendszerben szeretnénk elvégezni a keresést – ERP, CRM vagy akár e-mailek között –, és ehhez vásárolunk egy vállalati keresőalkalmazást vagy eszközt (ez lehet Google OneBox, Oracle), amelyet telepítünk, és az elkezd indexelni az adatbázisokat. Nos, ha megengedjük, hogy a kereső a teljes adatbázis elemeit indexelje, akkor előfordulhat, hogy ha valaki egy bizonyos kulcsszóra keres rá – mondjuk, 2007-es pénzügyi eredmények –, akkor olyan adatok is felbukkanhatnak a találatok között, amelyekhez nem biztos, hogy a felhasználónak hozzá kellene férnie. Ezért a legtöbb keresőeszközbe kiegészítőket (plug-ineket) építenek be, amelyekkel ki lehet szűrni bizonyos elemeket. Ez a megoldás azonban költséges.

A nagy gyártók által követett megoldás az, hogy olyan technológiát fejlesszenek, amelyet a rendszerintegrátor cégek – például Accenture, Capgemini – beépítenek az ügyfelek rendszerébe, természetesen külön díjért. Mi az IFS-nél nem árulunk technológiát; a mi célunk az, hogy az új

lehetőségeket eleve integráljuk az üzleti alkalmazásokba, költséghatékony módon. Így például ezt a bizonyos vállalati keresőfunkciót már a kezdetektől fogva beépítettük az IFS Applications-be, ezzel pedig a valós idejű biztonsági szűrés már eleve megoldott. Egy másik probléma a vállalati keresőalkalmazásokkal az, hogy nem indexelheti folyamatosan az adatbázist,

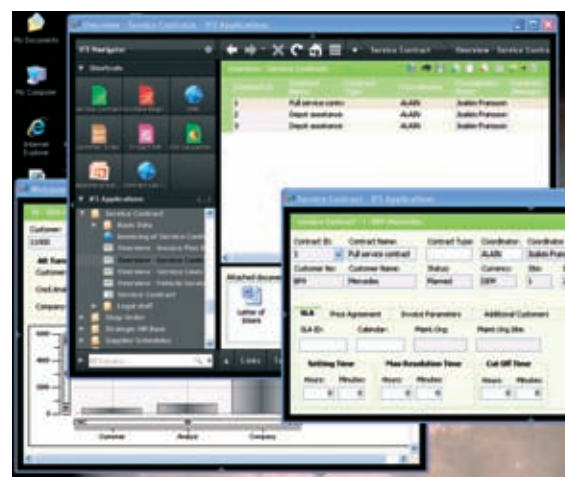
mert akkor túlságosan megterheli a rendszert. Szintén nem lehet megtenni, hogy csupán hetente vagy havonta egyszer indexeli az adatbázist. Ez megoldást adhat a Google esetében, mert ha az interneten rákeresünk egy információra, akkor nagy valószínűséggel megtaláljuk a megfelelőt, tekintettel a világhálón lévő óriási mennyiségű információra. De egy vállalat esetében, ha például egy utazási költséget keresünk, nem lehet kifogás az, hogy nem találjuk, mert a rendszer még nem indexelte az adatbázist. A mi rendszerünk azonnal érzékeli, ha valami vál-

nincs benne a rendszerben, akkor arról hajlamosak azt gondolni, hogy nem is létezik. Ami nem igaz. Nagyon sok olyan információ van „odakint”, amely fontos, és nem része a kifejlesztett rendszernek. Felfedeztük például, hogy sokszor valakiben felmerül egy megjegyzés vagy javaslat valamivel kapcsolatban, ezt közlésezi, és hamarosan több hozzászólás érkezik. Így most a rendszerünkbe beépítettünk egy olyan funkciót, amely vizuálisan is post-it címkét lehet megjeleníteni, és a felhasználók választhatnak, hogy ezt szeretnék használni, vagy egy társalgási funkciót, mint ami-

lyen egy chatprogram. Ezt a funkciót pedig a rendszerben lévő bármely objektumhoz hozzá lehet rendelni.

CW-SZT: Mennyire rugalmas az IFS-nél a döntéshozatali folyamat, hogyan történik egy-egy fejlesztés kioldozása?

D.M.: Nálunk nagyon rövid a döntéshozatali folyamat, nem több néhány hónapnál. Az IFS-nél elég, ha a menedzsmint néhány tagja

egyetért egy-egy modul bevezetésével. A másik lényeges elem, hogy mi ügyfeleinkkel szoros együttműködésben végezzük a fejlesztést.

CW-SZT: Hogyan lehet integrálni az üzleti és az irodai alkalmazásokat?

D.M.: Az ilyen esetekben a cél az, hogy ne kelljen különböző rendszerekbe át lépni, azaz egy művelet során ne kelljen több rendszert használni. Ma még sok olyan manuális tevékenység van vállalati szinten, amit automatizálni lehetne. Vegyünk egy példát a pénzügyi osztályról: a dolgozó itt elvégzi egy keresést, az eredményt megkapja szövegfájlban, ezt átmásolja táblázatkezelőbe, elvégznek néhány műveletet, majd pedig az eredményt begépelik a megfelelő modulba. Ezt minden esetben elvégzik, és sok vállalat van, ahol ez így működik. Nos, mindezt integrálni lehet, és el lehet készíteni egy olyan eszközt, amely kinyeri az adatokat a rendszerből, illetve több műveletet tud elvégezni anélkül, hogy több alkalmazást kelljen használni. Erre példa az IFS Business Analytics, amely kiterjedő integrációt biztosít a Microsoft Excel és az IFS Applications között.

Az ERP-fejlesztők talán néha kissé korlátozottan gondolkodnak: ha valami

egyértért egy-egy modul bevezetésével. A másik lényeges elem, hogy mi ügyfeleinkkel szoros együttműködésben végezzük a fejlesztést.

A nagy gyártók esetében az implementációt nem ők végzik. Az SAP kifejleszt egy kiterjesztést, amelyet átvesz a rendszerintegrátor – például az Accenture vagy a Capgemini –, átalakítják az ügyfelek részére, és ők végzik az implementációt. Azaz végső soron a fejlesztés tulajdona nem az SAP-é. És mivel annyira sok kiterjesztés létezik, amit nem ők felügyelnek, sokkal jobban kell figyelniük arra, hogy hogyan alakítják a rendszert. Ha túl nagy változtatásokat végeznek túl gyorsan, akkor ez kockázatos a rendszerintegrátorok számára. Nekik át kell alakítaniuk a kiterjesztést, hogy illeszkedjen az új verzióhoz, és ha ezt túl gyorsan kell elvégezni, az gondot okozhat. Tegyük hozzá: ez egy jó üzleti modell, mert a fejlesztővállalatnak szoros kapcsolatban kell lennie a rendszerintegrátor céggel. És a modell működik: a rendszerintegrátorok sok pénzt keresnek, az SAP is megszerzi a bevételeit a licencek és bizonyos támogatások révén anélkül, hogy az értékesítéssel kellené bajlódniuk. De ez ugyanakkor azt is jelenti, hogy az üzleti kapcsolatban sok fél vesz részt, és jóval nehezebb döntést hozni, azaz követni a piac alakulását, az ügyfelek igényeit.

Dan Matthews

technológiai igazgató
IFS

BKV-jegy SMS-ben

A három mobilszolgáltató közös fejlesztése révén nyártól – egyelőre hat hónapos kísérleti időszakban – időarányos jegyet lehet majd vásárolni SMS-ben, amely meghatározott időintervallumon belül korlátlan átszállásra jogosít. A Pannon és T-Mobile egy másik fejlesztése pedig nemsokára lehetővé teszi, hogy az internetes fizetéseket is a mobiltelefonunkról intézhessük. [Írta: Mozsik Tibor]

A mobilfizetési alkalmazások adták a témáját az április 22-én a budapesti Európa Congress Centerben megrendezett harmadik Mobil Konferenciának, amelyen hazai és külföldi mobil-, pénzügyi és informatikai szakemberek tartottak előadásokat a mobilfizetésben rejlő lehetőségekről és annak veszélyeiről, valamint a mobilfizetés iparág aktuális trendjeiről. A három hazai mobilszolgáltató képviselői közös előadáson mutatták be a mobilkereskedelmi szolgáltatások magyarországi fejlődését. Amint *Jeszenszky Zsolt*, a Magyar Telekom üzletfejlesztési menedzsere fogalmazott: az operátorok azért döntöttek évekkkel ezelőtt a közös fejlesztés mellett, mert a nemzetközi tapasztalatok azt mutatják, hogy **azokban az országokban terjedt el igazán széles körben a mobilvásárlás, ahol a mobilszolgáltatók összefogtak** egymással, mint például Ausztriában, Németországban vagy Angliában.

ÁTVÁLLALJÁK A KOCKÁZATOT

A mobilszolgáltatók 2005-ig elkülönült vásárlási rendszeren szolgálták ki ügy-

feleiket, ekkor fogott össze a Pannon és a T-Mobile, hogy egy egységes vásárlási rendszert fejlesszenek ki, amely az ügyfelek számára egyszerű, gyors és biztonságos vásárlást tesz lehetővé, míg a kereskedők egy innovatív, költséghatékony csatornán a két operátor teljes ügyfélkörét elérhetik. A Cellum által üzemeltetett közös mobilvásárlási rendszerhez 2007-ben, az SMS-ben megvásárolható autópálya-matrixa bevezetésekor csatlakozott a Vodafone is.

A szolgáltatók által kínált mobilvásárlás üzleti modellje viszonteladói konstrukción alapul: a kereskedőtől a vásárlás pillanatában lényegében a mobilszolgáltatók vásárolják meg a terméket, illetve a szolgáltatást, amelyek azokat „virtuálisan” továbbértékesítik az előfizetők felé. A szolgáltatók garanciát vállalnak a tranzakciók ki-egyenlítésére, ami a kereskedőnek biztonságot ad, hiszen a tranzakciók ellenértékének begyűjtése az operátorok kockázata lesz. A rendszerben mind a számlás, mind a kártyás előfizetők a termékeket, illetve a szolgáltatásokat

kat mobiltelefonon – SMS-ben, WAP-on vagy interneten – keresztül, a havi számla, illetve az univerzális egyenleg terhére vásárolhatják meg, számlát pedig az ügyfélszolgálaton keresztül igényelhetnek.

BKV-JEGY SMS-BEN

Az elmúlt időszakban **a legsikeresebb termékeknek az autópálya-matrixa, a mobillottó, illetve a több vidéki városban megvásárolható parkolójegyek bizonyultak**; jelenleg több mint 80 ezer tranzakciót bonyolítanak le havonta mobiltelefonon, ami az egy évvel korábbihoz képest 40 százalékos növekedést jelent mind ügyfélszámban, mind tranzakciószámban. Hasonló mértékű növekedést ért el a Mobil Lottó, amelyet jelenleg havonta 30 ezer alkalommal vesznek igénybe. A szegedi parkolási szolgáltatással havonta több mint 25 ezer tranzakciót bonyolítanak le. Az előbbieket mellett ma már számos további szolgáltatást lehet igénybe venni, így például mozijegyet és más belépőjegyet lehet vásárolni, hirdetést lehet feladni, de a közeljövőben ilyen módon intézhető az újság-előfizetés vagy akár repülőjegyet is lehet majd venni.

Az eseményen a három mobilszolgáltató együttesen jelentette be az SMS-alapú BKV-jegyvásárlást biztosító pilotprojekt elindítását. A BKV pilotprojektje alapján a közeljövőben mind a három operátor ügyfelei részére lehetővé válik az SMS-alapú jegyvásárlás. A mobiltelefonos jegyértékesítési és ellenőrzési rendszer kísérleti üzeme várhatóan még ez év nyarán elindul; a 499 forintba – valamint a jegyvásárláshoz szükséges két SMS árába – kerülő virtuális jegy hétköznap 60 percig, hétvégén és éjszaka 90 percig lesz érvényes – mondta *Nyéki Zsolt*, a Vodafone mobil kereskedelmi szolgáltatásokért felelős vezetője.

Az SMS-alapú jegyértékesítési rendszer előnye a gyors és biztonságos ellenőrzés lehetősége, a jegyek hamisításának visszaszorítása és az időarányos jegy bevezetése, amely korlátlan átszállásra jogosít bizonyos időintervallumon belül. *Nyéki Zsolt* hangsú-

lyozta továbbá a jegyek ellenőrzésére kidolgozott USSD-rendszer jelentőségét, amelyet minden telefonkészülék támogat, és lényegében kizárja a visz-

számlák lehetőségét. A hat hónapos időszak alatt a BKV is vizsgálja a rendszer hasznosságát, és a tesztidőszak lezárulása után dönthet a végleges bevezetés kérdésében.

TELEFON MINT HITELKÁRTYA

Berkes Tibor, a Pannon mobilkereskedelmi csoport vezetője arról számolt be, hogy a nem túl távoli jövőben már mobilfizetést is kínálnak majd a szolgáltatók; a Pannon és a T-Mobile jelenleg is közösen dolgozik a fejlesztésen. A fejlesztés révén banki tranzakciók is lebonyolíthatók majd a mobiltelefonon keresztül, azaz a hagyományos vásárlások mellett távoli fizetésekre, **a köz-műszámlák kiegyenlítésére, továbbá pénz küldésére és fogadására is lehetőség lesz.**

A mobilvásárlásnál gyakorlatilag a SIM-kártya veszi át a hitelkártya szerepét, azzal a különbséggel, hogy nem lesz szükség bankkártyaadatok kiadására, elég lesz megadni a mobilfizetési azonosítót. A mobilfizetési szolgáltatás megjelenésével megszűnnek a mostani mobilvásárlással kapcsolatos korlátok, azaz bármilyen terméket vagy szolgáltatást éjjel-nappal meg lehet majd vásárolni. A szolgáltatás beindítása érdekében a két mobiloperátor egy hazai pénzügyintézzel működik együtt; a bank nevét egyelőre azonban még nem hozták nyilvánosságra.

Megoldás lehet az NFC

A konferencián előadást tartott még *Szalai Erika* az EME ZRt.-től, aki a már meglévő mobilfizetési lehetőségeket ismertette. A szakember bemutatta például, hogy a bécsi vonatállomáson már bevett szolgáltatás a vonatjegyek SMS-ben való megvásárlásának lehetősége. *Josef Langer* az érintésnélküli (NFC) technológiát használó kártya működését elemezte gyakorlati példák segítségével. *Kaibinger Tamás* a Baker és McKenzie-től a mobilfizetés jogi kérdéseire világított rá, és arra, hogy a pontos szabályozások hiánya még sok tisztázásra szoruló kérdést vet fel mind hazai, mind európai szinten egyaránt. *Inotay Balázs* a Cellumtól a mobilfizet-

tés technikai hátterét vázolta fel, majd *Vilmos András* a SEMOPS projektmenedzsere ismertette az egységes NFC-környezet megteremtésének jelentőségét és lehetőségeit.

Mónus Ádám, a POD CEE Kft. igazgatója a valós idejű elszámolást biztosító Abaqoos rendszert mutatta be előadásában, amelynek előnye többek közt a kis értékű tranzakciók hatékony kezelése és az egyszerű P2P-fizetések kivitelezésének lehetősége; ennek révén bármely cég elfogadhatja az ilyen fizetési módot. Végezetül pedig *Vajda József*, a ROLLCOMM igazgatója a már meglévő nemzetközi rendszerek bemutatásával szemléltette a mobilfizetés folyamatát és technikai hátterét.

IP-blokkolás

– egyszerű védelem?

A Riverside-i Kaliforniai Egyetem kutatásai szerint, ha valaki P2P (vagyis peer-to-peer, más szóval állományegosztó) hálózaton letöltéshez nem használ blokkolási listát, akkor azt biztosan megfigyelik. [írta: Horváth Ádám]

A P2P elven működő elosztott hálózatoknak az a lényegük, hogy a felhasználók egy vagy több másik felhasználótól, s nem egy központi szervertől szerzik meg az adatokat vagy állományokat (P2P kategóriába tartozik például minden torrent, ed2k, DC++, eDonkey, eMule és gnutella kliens). Sajnos mára a P2P fogalma összefonódott a szoftverek, valamint hang- és videóanyagok illegális megszerzésével.

Mivel szerencsére **még nincs olyan törvény, amely szerint mindenkinek tetszés szerint meg lehetne figyelni az internetforgalmát**, azért a kiadók maguk vették kézbe az ügyet, és ők is felcsatlakoztak a P2P hálózatokra, hogy megfigyeljék és naplózzák, ki mikor milyen anyagot oszt meg vagy tölt le. A Riverside-i University of California kutatói azt vizsgálták, hogy 100 gigabájtnyi P2P forgalom után mekkora esély van arra, hogy a jogvédő szervezetek gépeihez (IP-címeihez) is csatlakozni fogunk.

A „naiv” kliensek, vagyis azok, akik semmilyen védelmet nem használtak, minden esetben csatlakoztak valamilyen szűrendő IP-tartományhoz. A helyzet olyannyira rossz, hogy ezeknek a klienseknek a partnerei 12–17 százalékban valamilyen megfigyelő szervezethez voltak köthetők, vagyis szinte kizárt, hogy védelem nélkül észrevétlenül tölthessünk le valamit. Érdekes azonban, hogy már alapszűréssel is milyen sokat lehet segíteni: a legelső öt IP-tartomány kiszűrése után a letöltés közben 94 százalékkal csökkent a szűrendő IP-tartományok száma, bár ez még mindig átlagban 1 százaléknyi esélyt hagy a megfigyelhetőségre.

Sokan úgy gondolják, hogy a médiacégek maguk igyekeznek megfigyelni a felhasználókat, a tanulmány azonban világosan arra a következtetésre jut,

hogy nem ez a helyzet. A szűrt tartományoknak ugyanis mindössze 0,5 százalékát lehetett minden kétséget kizáró módon közvetlenül kiadókhoz kötni, s ebből az következik, hogy a kiadóvállalatok inkább más szervezeteknek adták át a „piszkos munkát”.

BOGON

Az sem igaz azonban, hogy könnyű dolog lenne más szervezetekhez (például a RIAA-hoz) kötni a szűrt tartományokat. A helyzet ennél sokkalta rosszabb: olyan tartományból is vannak szűrendő címek,

A „naiv”
kliensek nem
használtak védelmet,

ezért minden esetben csatlakoztak valamilyen szűrendő IP-tartományhoz.

amelyeket hivatalosan még nem is osztottak ki, vagyis szabad IP-címeknek kellene lenniük. A dologban az az érdekes, hogy az IP-címek kiosztásáért csak két szervezet felel: az Internet Assigned Numbers Authority (IANA) és a Regional Internet Registry (RIR) – a doménnévfoglalásért ennél többen. Ha ezek a szervezetek még nem adták ki az adott tartományt, akkor senki sem. **A még ki nem osztott IP-tartományokat általánosságban „bogoncímek” nevezjük, de ezek nem azonosak a belső IP-címek tartományával** (10.x.x.x vagy 192.168.x.x). Fontos továbbá, hogy ha az adott IP-cím

ma még bogon, akkor nem biztos, hogy holnap is az lesz, mivel folyamatosan adják ki az újabb és újabb címeket.

Az ilyen bogoncímeket sok útválasztó és tűzfal szűrheti, és ez azért sem nehéz feladat, mert egy ilyen tartományból érkező csomagnak – elvileg legalábbis – nem lehet semmilyen értelmes célja. Nincs felhasználója, és nincs senkinek a birtokában! Az egyetemi kutató által megfigyelt 15 leggyakoribb kétes IP-tartományból 12 bogoncímtartományba esett, a maradék hármat pedig egyszerűen hozzá lehetett kötni valamelyik ismert hálózatmonitorozó céghez.

VÉDEKEZNI?

Az, hogy egy P2P hálózathoz csatlakozunk és esetleg jogvédelem alatt álló anyagot töltünk le, ma még nem jár automatikusan jogi következményekkel. Inkább csak egy-egy kirívó esetben lépnek fel a letöltés ellen, így próbálják megfélemlíteni a többi felhasználót. Hazánkban még nincs olyan széles jogkörük a jogvédőknek, mint a tengerentúlon, s emiatt a közeljövőben nem is várható az állománycserélő hálózatok végfelhasználóinak a felelősségre vonása.

Bár ki-ki biztonságban érezheti magát – nem kell jogi következményektől tartania –, érdemes preventíven védekezni, mivel a megfigyelés azokra is kiterjedhet, akik nem arra használják ezeket a hálózatokat, hogy illegálisan jogvédett anyagokat szerezzenek meg. És ezek a védelmi eszközök szinte mind ingyenesek.

A fentiek szerint tehát leginkább azal védhetjük meg magunkat, ha megpróbáljuk elkerülni, hogy a P2P kliensünk magától valamilyen nem kívánatos IP-címhez csatlakozzon (s azzal eláruljon bennünket). Vannak olyan kliensek, amelyek maguk is kezelhetnek ilyen

blokkolási listákat, a legtöbb kliensprogram azonban nem foglalkozik velük.

A nem kívánt fecsegés megakadályozásához tudnunk kell, hogy mely IP-tartományok tarthatnak esetleg valamilyen megfigyelő szervezethez. Ezeket a listákat folyamatosan bővítik, sőt több csoport foglalkozik a különféle listákkal külön-külön is. A bogoncímek automatikusan felkerülnek ezekre a listákra, ám olykor-olykor, ha a listák karbantartóinak tudomására jut egy-egy problémás tartomány, akkor manuálisan is rögzíthetik őket. Botrányt kavart a közelmúltban, hogy az ESET Nod32 vírusirtó egyik frissítőszervert is felvették a blokkolt listára – állítólag azért, mert cégként vett részt egy film megosztásában. Végül némi nyilatkozatháború és kölcsönös gyanúsítgatás után a Nod32 lekerült a listáról (s cserébe ő sem jelöli káros szoftvernek a szűrőprogramot).

A listák értelmezéséhez és magához a szűréshez érdemes valamilyen célszoftvert használni (bár elvileg bármelyik tűzfal képes lenne erre). **A legkényelmesebb olyan szoftvert választani, amelyik magától elvégzi a listák frissítését és a szűrést.** A legnépszerűbb a nyílt forráskódú, Windowsokon, Linuxon és Mac OS X-en is futó PeerGuardian.

Ez a kis szoftver folyamatosan frissíti magát és a blokkolási listákat az internetről. Legfrissebb változata már több mint 700 millió IP-címmel tiltja a kommunikációt. Arról persze lehetetlen összesítő jelentést szereztetni, hogy ez mennyiben elég, mert ha készíthetnénk ilyet, akkor bővíthetnénk a listát; némelyek 70–80 százalékos szűrésről beszélnek. Ha sokat használunk P2P hálózatokat, akkor érdemes bevetni a szűrőket is, mert különben biztos, hogy részletes napló készül a működésünkről. És még csak nem is kell hozzá valami törvénybe ütközőt tennünk.

Az online Microsoft

Az online irodai megoldásokat bemutató összeállításunkból (Költözzünk online irodába! - Computerworld 2008/13. szám) tudatosan hagytuk ki a Microsoftt, méghozzá azért, mert a redmondiak szolgáltatása a szó szoros értelmében nem nevezhető „online irodai megoldásnak”. Ettől függetlenül érdekes és ingyenes termék! [Írta: Horváth Ádám]

A Microsofttól már alapjában furcsa, hogy összekapcsolja az online és az iroda szavakat egymással, hiszen a Google irodai megoldásáról – finoman fogalmazva –, nincsenek túl jó vélemények. De akkor mi lehet az Office Live?

Aki már használt Windows Sharepoint Servicest, az körülbelül tudja, mi lehet az Office Live: gyakorlatilag egy webes, telepítést nem igénylő, ingyenes Windows Sharepoint Services (WSS). Aki persze jól ismeri a WSS portálmegoldást, hamar rájön, hogy ezzel nem teljesen mondjuk el az igazat, hiszen az Office Live fájdalmasan keveset tud a WSS-hez képest, így sokaknak furcsa lehet, hogy ahhoz hasonlítjuk. Pedig ennek az összehasonlításnak van értelme: **sok esetben jóval egyszerűbb így kommunikálni a projekttagokkal, mint e-mailben vagy chatprogramon küldözgetni a dokumentumokat, sőt az Office Live a verziókezelésben is segít,** így megnézhetjük, hogy az egyes szerkesztések alatt miben változott a dokumentum.

FUNKCIÓK

Az Office Live fő funkciója, hogy segítsen a dokumentumok (Office), feladatlisták, kontaktlisták, naptárak és jegyzetek megosztásában egy csoporton belül vagy akár azon kívül is.

Az Office dokumentumokat online megtekinthetjük tetszőleges rendszerekből, mert a Microsoft végre belátta, hogy bár az Internet Explorer egészen jó, de nem az egyedüli böngésző a világon. Firefoxból (2.0-tól felfelé) tehát ugyanúgy tudunk dolgozni az Office Live-val, és ez azt is jelenti, hogy Linux alól is igénybe vehetjük a redmondiak online rendszerét, ingyen!

Az Office állományok előnézete egészen pontos, így ha valaki csak át akarja nézni a projekt dokumentumait, azt nyugodtan meglehet böngészőből. Szerkeszteni azonban nem lehetséges online, ahhoz le kell tölteni a dokumentumot, vagy ha Internet Explorer böngészőnk van, akkor egy kattintással megnyithatjuk a telepített Office-unkban, és máris szerkeszthetjük, menthet-

jük azokat. Ez egyfelől kényelmetlen, hiszen az Office dokumentumok szerkesztéséhez telepített Microsoft Office (az egyszerű objektumokhoz, mint

**Az Office Live
név talán kicsit
megtévesztő,**

hiszen a szolgáltatás egy jól összerakott, ingyenes dokumentummegosztási szolgáltatás.

például a jegyzet, viszont nem!) kell, másfelől pedig jó, hiszen azért lássuk be, hogy az offline Word jóval többet tud, mint az online (nézzük csak meg a Google megoldását).

Az előnézet Word, Excel esetén egy jól formázott weblap (másolni tehát lehet belőle szöveget), Powerpoint esetében csak képek (ám így legalább formahűek), a többi egyszerű objektumhoz (feladatlista, kontaktlista, naptár és jegyzet) pedig igen jól használható szerkesztőt kapunk. A listákat testre is tudjuk szabni, új oszlopokat vehetünk hozzá, vagy épp törölhetünk belőle, sőt teljesen új listát is létrehozhatunk, amelynek oszlopait mi magunk definiálhatjuk: egysoros szöveg; többsoros szöveg; szám; igen/nem; dátum. **A listák eredményeit minden esetben exportálhatjuk Excelbe is, így például egy készletlistát nyugodtan szerkeszthetünk online a csoport többi tagjával,** és ha kell, Excelben kiküldhetjük ügyfeleinknek. Megosztani/feltölteni tetszőleges dokumentumot lehet (zip, txt...), ám a speciális állományokat nem tudjuk online megtekinteni, csak letölteni vagy felülírni, és ez által létrehozni egy új verziót.

Egy munkaterületet (workspace) tetszőlegesen sok felhasználó között lehet megosztani, ám ha valakinek nincs Microsoft Passport regisztráció-

ja, egy-egy állomány megtekintéséhez az Office Live ideiglenes bejelentkezési lehetőséget ad, így végül bárkivel, akinek van e-mail címe, online megoszthatjuk anyagainkat.

WORKSPACE

Nagyon hasznos lehetőség, hogy új munkaterület létrehozásakor jelenleg 11-féle sablon közül választhatunk, amelyek főképp az induló mintadokumentumokban különböznek. Egy „projekt-munkaterület” dokumentumai természetesen különböznek egy „tanulócsoport” dokumentumaitól, nemcsak típusban és mennyiségben, hanem szövegben is, hiszen a mintadokumentumok egészen jól ki vannak töltve! Sajnos egyelőre ezek az állományok csak angolul érhetőek el, de várható, hogy hamarosan lesz magyar változat is belőlük, így végre még kevesebb fehér háttérű PPT-vel és fejléc/lábléc nélküli Times betűtípussal írt Word dokumentummal fogunk találkozni.

Egy felhasználónak több munkaterülete is lehet, és minden munkaterületet megoszthat különböző felhasználókkal, akár csak olvasható, akár szerkesztő módban. Tovább árnyalhatjuk azzal, hogy a munkaterületek egyes dokumentumait külön-külön megoszthatjuk teljesen különálló felhasználókkal, így például egy szerződés végleg-

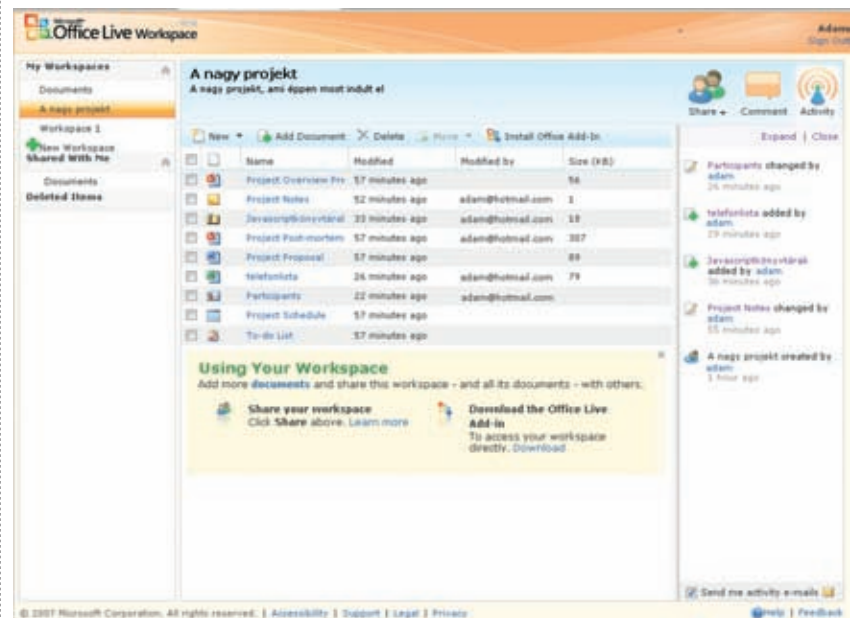
zönként verziókat, de nem mindig: hibába mentünk minden egyes leütött betű után, így is csak néhány változat fog keletkezni.

A mentés, amely az Office tagjaiból pontosan úgy működik, mintha helyi állományt mentenénk, automatikusan visszatölti a webre az állományunkat, amelyhez a weben megjelenik, hogy ki mikor szerkesztette utoljára.

Hogy átfogó képet kapjunk, **mindenféle módosításról készül ilyen központi bejegyzés a munkaterületen, így láthatjuk, hogy a dolgozók épp mely állományokat módosítgatják vagy fűznek hozzá megjegyzést.** Hasznos, hogy minden állományhoz írhatunk megjegyzéseket, így utasításokat, kérdéseket lehet a dokumentumokhoz rakni a csoport többi tagja számára. Sajnos a csoportmunka fő eszköze, a változásokövetés, az előnézeti ablakban nem látszik, csak azután, miután megnyitottuk az Office-ban. Sebaj, béta, lesz még talán jobb is.

ÖSSZEGZÉS

Az Office Live név talán kicsit megtévesztő, hiszen a szolgáltatás nem más, mint egy jól összerakott, ingyenes (de többet nem is érő) dokumentummegosztási szolgáltatás. Ha nem akarunk saját dokumentumszervert, és nem is akarunk dokumentumokat USB-kulcsra vagy

sítése céljából nyugodtan kiadhatjuk szerkesztésre az állományt a partnereinknek, akik amúgy a munkaterület többi állományát nem látják.

VERZIÓK, KOMMENTEK

Minden dokumentumból készíthetünk egy változatot, amelyet későbbi használatra elmentünk. Ezzel párhuzamosan a rendszer magától készít adott időkö-

e-mailben küldözgetni, ám szükség van rá, hogy kollégáinkkal online kapcsolatban legyünk, jó választás lehet az Office Live. Különösen akkor, ha amúgy van Windowsunk, Office-unk, mert azokkal jól együttműködik a rendszer.

Ha nincs, akkor sincs baj: Linux, Openoffice és egy ingyenes dokumentumkezelő tárhely. Mi kell még egy miniirodába?

Lapolvasás másképp

Előző számunk tesztjébe végül nem került be, de mivel érdekesnek találtuk, a Canon ScanFront 220p érdemes a bemutatásra. [írta: Makk Attila]

A Canon lapolvasóját kicsomagolva van esély, hogy a felhasználó meghökken: egy lapolvasót vettem, ez viszont sok mindenre hasonlít, de legkevésbé sem egy szkennerre. A Canon ScanFront 220p inkább egy okos irodai eszköz, amelyet speciálisan lapolvasásra terveztek. Kifejezetten hálózati lapolvasónak nevezik.

A lapolvasó két változatban készül: Standard és Professional, a 220p ez utóbbi csoportba tartozik. A készüléknek 8,4 hüvelyk képátlójú érintőpanel a kijelzője, amely egyben a kezelőpultja is. A 220p elejére még egy ujjlenyomat-olvasót is építettek.

A gépet a hálózathoz kell csatlakoztatni, majd aszerint kell beállítani a megfelelő paramétereket, hogy miként szeretnénk használni. Utána azonban a felhasználók már egy-egy gombnyomással is tudják kezelni. A gépben legbelül egy Windows CE 5.0 fut, ezen működik az egész. A felhasználó természetesen már csak a lapolvasó kezeléséhez, használatához szükséges gombokat látja. Több nyelvet választhatunk, a magyar sajnos nincs köztük – ugyanakkor az is igaz, hogy az előre beállított lehetőségeket kihasználva a felhasználóknak csak egy-két ikont kell megjegyezni.

A lapolvasón persze először a hálózati beállításokat kell elvégezni – a készüléket ugyanis elsősorban hálózati használatra szánták. Ennek ellenére az olvasás eredményét USB-memóriára is irányíthatjuk. Beállítani az érintőképernyő használatával lehet: amikor szükséges, akkor egy billentyűzet jelenik meg, ahol hosszabb szövegeket is

beírhatunk, de van lehetőség billentyűzet és egér csatlakoztatására is.

Fel lehet venni felhasználókat, amelyeket akár egy LDAP-címtárból is kivethetünk – de a hitelesítés történhet magán a

Nem gyakran találkozunk olyan kompakt eszközzel,

amely önmagában, minden kiegészítő nélkül is használható.

lapolvasón is. Hogy mit válasszunk, az elsősorban attól függ, hogy hova és milyen módon szeretnénk a lapokat beolvasatni. Megszabható, hogy a felhasználó mit csinálhat – ezzel a lapolvasáskor elkövetett lehetséges hibák köre szűkíthető. Miután a hálózatba integráltuk, böngészőn keresztül is felügyelhetjük. A mechanikája kiváló: az egyszerű papírtól a bankkártya jellegű (méretű és vastagságú) dokumentumokig, mindent „eszik”. Ez különösen azért szép, mert ez nem síkágvas eszköz, hanem áthúzó.

Olvastathatunk USB-memóriára, ami a legegyszerűbb eset, de ezt a lapolvasót

ne ezért vegyük meg. Ha beállítjuk a hálózat SMTP-szerverét, utána a beolvasott dokumentumokat elektronikus levélben is elküldhetjük, a levél mellékleteként. Ez esetben a méret probléma lehet, ha valaki nagy színmélységgel, nagy felbontással olvastat be sok oldalt, és azt küldi el – de van lehetőség arra, hogy tipikus feladatokra szabályokat állítsunk be, megkönnyítve ezzel a fel-

használók dolgát. A felhasználók saját címjegyzéket kezelhetnek, de láthatnak közös – LDAP – címjegyzéket is. A biztonságot nagyban növeli, hogy a felhasználó nem tudja módosítani a levél fejlécében a feladó címét – ez mindig az, amit az adminisztrátor megadott. A biztonság része, hogy a memória tartalma a kép feldolgozása után külön eljárással törlődik, így a beolvasott dokumentumhoz véletlenül sem férhetnek hozzá. A PDF jelszóval védhető, az összes tranzakció naplózás után kerül a végleges helyére. Hálózatbiztonságra is adtak a tervezők: NTLM v2 protokollt használ, az ügyfelek azonosítására és hitelesítésére pedig a Kerberos protokollt.

Olvastathatunk FTP-szerverre, vagy SMB-megosztáson keresztül közvetlenül egy könyvtárba. Ekkor természetesen meg kell adni az FTP-szerver adatait, illetve a megosztott könyvtár adatait – és ne felejtünk el írasi jogot adni az adott könyvtárakhoz.

A felhasználónak csak annyi a dolga, hogy azonosítja magát (jelszóval vagy ujjlenyomattal), behelyezi a dokumentumokat, és egy-két gombnyomással beolvassa azokat, amelyek a megfelelő könyvtárakba rögtön a helyükre is kerülnek. Az eredményt kérhetjük TIFF, JPEG és PDF állományokba.

A beolvasott dokumentum a képernyőn megtekinthető, mielőtt elküldենék az eredményt.

Az olvasás sebessége 150 dpi felbontás használva 26 lap/percenként, ha fekete-fehérben olvasunk, és 16 lap színesben. Nagyon jó megoldás, hogy egyszerre tudja egy lap két oldalát beolvasni: ha kétoldalas dokumentumot olvasunk, akkor egy lap áthúzásával mind a két oldalát beolvassa, azaz kétoldalas dokumentumokat olvasva 52, illetve 32 lap/perces sebességet kapunk.

A nyomtató kialakítása sok szempontból egy hagyományos faxkészülékre hasonlít: az asztalra helyezük, elején a kezelőpult, csak a mai lehetőségeknek megfelelően a gombok érintőképernyőn jelennek meg. Semmi más nem kell mellé, csak egy hálózati csatlakozás. Az Ethernet csatlakozója 10/100 megabit sebességű, ami a szkennerek sebességéhez elég.

Összességében egy nagyon jó lapolvasót ismertünk meg: funkcionalitását, használhatóságát tekintve nagyon az élen van. Nem gyakran találkozunk olyan kompakt eszközzel, amely önmagában, minden kiegészítő nélkül is használható, a kezelőfelület jól áttekinthető, és a felhasználók számára is könnyen kezelhetővé tehető. Naponta 1000 oldalas terhelésre méretezték

CANON SCANFRONT 220P

Olvasóegység	CMOS CIS érzékelő
Optikai felbontás	600×600 dpi
Fényforrás	RGB LED
Olvasható szélesség	216 mm
Olvasható papírméret (áthúzással)	52-157 g/m ²
Lapadagoló	50 lap (80 g/m ²)
Processzor	AMD GeodeLX 500 MHz
Memória	512 MB
Kijelző	8,4" érintőpanel
Csatlakozók	USB 2.0 (memória, egér, billentyűzet), Ethernet 10/100, PS/2 egér és billentyűzet
Támogatott protokollok	SMB, SMTP, FTP, LDAP, Kerberos, NTLM v2
Kimeneti formátumok	TIFF, JPG, PDF
Méret	310×220×545 mm
Tömeg	3,4 kg
Olvasási sebességek	
150 dpi ff	26 lap/perc
150 dpi színes	16 lap/perc
600 dpi ff	5 lap/perc
600 dpi színes	1 lap/perc
Ár	240 000 Ft

ÉRTÉKELÉS ★★★★★★

– hogy ez sok vagy kevés, azt bizony mindenkinek magának kell eldöntenie. Vannak ennél jobban terhelhető lapolvasók is, de sok olyan hely van, ahol nincs szükség ennél nagyobb terhelésre.

Hátránya a magasabb ár, különösen az ujjlenyomat-olvasós változatban, valamint a kisebb felbontás. Ráadásul nem is a leggyorsabb, ha egyoldalast olvasunk. Előnye viszont, hogy rendkívül sokoldalú, sok helyre olvashatunk (levélbe, FTP-szerverre, Windows-könyvtárba...), sokféle dokumentumformátumba, sokféle hordozóról. A felhasználók igen egyszerűen kezelhetik, különösen az ujjlenyomat-olvasós változatban, és nagyon jól eltalálták, hogy mit bízzanak az adminisztrátorra, és mit a felhasználókra. A felhasználók számára automatizmusok is létrehozhatók. Előnye még, hogy igen könnyen integrálható a meglévő hálózatba. Igazi erejét valószínűleg valamilyen rendszerbe építve mutatja meg: az automatikusan beérkező dokumentumok azonnal feldolgozhatók, és ekkor ára már nem is tűnik olyan nagyknak.

Méretes drágakő

Írta: Hernádi Barnabás • Az Acer frissen bemutatott Gemstone Blue sorozatának képviselőit multimédiás alkalmazások futtatására hegyezték ki, így képeket leváltani egy asztali PC-t. Nálunk az Aspire 8920 járt.

Az eredeti Gemstone-modellektől leginkább formavilágában, valamint dizájnelemeiben eltérő Blue sorozat első két képviselője HD-felbontású kijelzővel, multimédiás érintőpanellel, beépített mélynyomóval, illetve Dolby minősítésű hangrendszerrel érkezik. Természetesen mindketten megkapták a második sorozat védjegyeinek számító kék LED-eket és fényelemeket is. A 8920-ast garantáltan nem fogjuk magunkkal vinni minden kis kiruccanásra – 4,1 kilogrammos tömegével és 441 × 300 × 40 milliméteres készülékével ugyanis a legnagyobb notebookok közé tartozik.

Az Acer Aspire 8920-ban az első, általunk tesztelt Full HD felbontású notebookot tisztelhetjük. Ez papíron annyit jelent, hogy 18,4 colos, 16:9 képarányú, 8 ms válaszidejű képernyője kereken

1920×1080 képpont megjelenítésére képes. A gyakorlatban pedig már első bekapcsoláskor nyilvánvalóvá válik: ennél élénkebb, színesebb, kontrasztosabb és világosabb kijelzővel aligha fogunk mostanában találkozni. Színei élénkségét az alkalmazott fekete kijelzőkeret tovább fokozza, fényereje pedig maximális értékre állítva szinte már bántóan erős.

Videovezérlő tekintetében a gyártó az nVidia megoldásait részesíti előnyben, tesztalanyunk egy GeForce 8600M GT-t kapott „szerény” 512 megabájt saját VRAM társaságában. Ezért egy szinte másfél percnél tünő másfél órát eltöltöttünk pár aktuális játék és az Aspire társaságában, majd örömmel nyugtáztuk: a GeForce hozza a jogosan elvárható minőséget.

A 2,4 GHz-es (T8300) Intel Core 2 Duo processzor, 3 gigabájt rendszeremória, 449 gigabájt felhasználó által hozzáférhető belső tárhely trió még egy asztali PC-nél is átlagon felüli, notebook viszonylatban pedig egyenesen luxusfelszereltség. Ha ehhez hozzáadjuk az em-

lített nVidia kártya és 18,4 colos kijelző képességeit, a belső kétszeres sebességű Blu-ray meghajtót, remek billentyűzetet, digitális TV-tunert (DVB-T) és számtalan csatlakozási lehetőséget, valószínűleg senkiben sem marad kétség a felől, hogy ez az Aspire egy vérbeli munkagép és komoly szórakoztatóközpont egyben.

Az Aspire 8920 igazi különc. Hatalmas készülékháza és tekintélyes tömege szinte kizárólag otthoni használatra predesztinálja, amit 18,1 colos kijelzője is alátámaszt. Hátrányaként korlátozott mobilitását, illetve rövid akkumulátor-üzemidejét említhetnénk – utóbbin természetesen technikai paraméterei ismeretében cseppet sem szabad csodálkoznunk. A billentyűzet bal oldalán helyet foglaló multimédia-pannel érintőgombjai viszont több bosszúságot okoztak, mint előnyt: szinte óhatatlan, hogy gépelés közben bal kezünkkel meg ne érintsük a felületet, ennek hatására pedig a görgetősáv azonnal elnavigálja a kurzort a szövegszerkesztőben, illetve egyéb bonyodalmakat okoz.

A 8920 elegáns külseje, jó megmunkálása, átlagon felüli szolgáltatásai, gazdag felszereltsége és erős teljesítménye feladja a leckét a konkurensnek. Sokrétű használhatóságát figyelembe véve pedig bruttó

ACER ASPIRE 8920

ÉRTÉKELÉS ★★★★★★

Méret	441×300×40 mm
Tömeg	4,1 kg
Processzor	2,4 GHz (T8300) Intel Core 2 Duo
Kijelző	18,4 col, 1920×1080 felbontás (HD)
Memória	3GB
Merevlemez	449 GB
Videokártya	nVidia GeForce 8600M GT 512 MB
Ár	kb. 500 ezer Ft

félmillió forintos vételára sem tűnhet annyira földönkívülinek.

Az e-Befogadás éve 2008

Szárazdokk, vagy tisztító vihar?

2008. május 22. - Európa hajó

www.internethajo.hu

KÉK NOTESZ
2008

Megjelent a Kék Notesz,
az internethajó helyzetjelentése
letölthető a
www.internethajo.hu-ról!

eWorld

ITTK

a megoldások szállítója

az elemző szaktudás

TÁMOGATÓK: T-Mobile

SAKMAI PARTNEREK:

MÉDIA TÁMOGATÓK:

Jön az Apple, megy a Yahoo

Az Apple gondosan ügyel arra, hogy felhajtást csapjon maga körül, és ez általában sikerül is neki. A közelmúltban is több érdekes dolog történt Cupertino-ban, ezekből szemezgetünk. [Írta: Nemes dZ. Dániel]

A cég körüli polémiát az Alley-Insider indította az Apple-posztokról szóló rövid, de egyesek számára biztos meglepő összefoglalóval: a cég 2,29 milliárd Macet adott el az elmúlt negyedévben, ez a tavalyi esztendőhöz képest 51 százalékos növekedés. Fontos, hogy a cél 2 millió eladott Mac volt, mert ezzel megmutathatták a befektetőknek: van még tartalék Cupertino-ban, ha szükség van rá. Ugyanakkor a vállalat bruttó haszna 34,7 százalékról 32,9 százalékra esett vissza márciusban, ami nem túl impresszív. **A hivatalos magyarázat szerint ez a szoftvereladásoknak, illetve az árcsökkenéseknek (iPod és egyéb hardverek) köszönhető.** A részvényenkénti profit is csak 1 dollár volt az elemzők által várt 1,1 dollár helyett, bár ez az Apple konzervatív manőverezését ismerve nem olyan nagy meglepetés, így nem is okozott akkora pánikot. Ugyanakkor a jelentések hangsúlyozták, hogy az igény az iPhone-okra jóval meghaladja a szállítási kapacitást – bár ez részben annak köszönhető, hogy igen sokan több készüléket is vettek, hogy kiközdölve eladják Amerikán kívül. Az Apple ismét bejelentette, hogy idén elérik a 10 millió eladott iPhone-t – ezt a célt valószínűleg sikerül is majd elérniük.

KÉZELFOGHATÓ SZENZÁCIÓ

A száraz üzleti adatok nem mindenkit hoznak lázba, ezért aztán egy igazi szenzációval is előrukkolt az Apple, amelyet sok helyen – köztük a TGDaily-n is – megírtak: a cég bejelentette, hogy frissítette az iMacet, és egy eddig be nem jelentett Intel processzorral kínálja, amelynek specifikációja megegyezik a 45 nanométeres Core 2 Duo Extreme X9100 processzoréval. Ezt pedig várhatóan az Intel Montevino frissítésével fogják csak bejelenteni. Mi történt tehát? Az Apple olyan processzort kínál, amelyet a PC-viszonteladók még nem. Egy újabb, gyorsabb típust. A blog kiemeli, hogy az eset nem példa nélküli: valamivel több mint egy évvel ezelőtt az Apple bejelentette, hogy várható túlük egy 3,0 gigahertzes négymagos Intel processzor, amelyet akkor még nem is hoz-

tak nyilvánosságra. Amikor a céget erről a különleges processzorról kérdezték, kiderült, hogy a Xeon X5365-ről van szó, amit korlátozott darabszámban már a hivatalos bejelentés előtt is szállítanak.

Az Apple elmondta a TGDailynek, hogy voltaképpen az X9100 egy speciális változatáról, a 45 nanométeres Santa Rosa platformhoz tervezett Pen-

A Yahoo ellenállt a kísértésnek (Jerry Yang, a cég vezére)

rynól van szó. Ahogy az oldalon is írják, a HP és a Dell valószínűleg nem repes az örömtől, hogy az Apple hivatalosan tud olyan Core 2 Duo processzort szállítani, amely kielégíti egy még be nem jelentett Intel processzor specifikációját. Meg kell jegyeznünk, hogy az egyetlen különbség a CPU tipikus teljesítményfelvétele, amely 11 wattal küszik az X9100 44 wattos energiafogyasztása fölé.

Az új iMac ránézésre semmiben sem különbözik a tavaly augusztusban bejelentettektől, de szinte minden komponensén javítottak. A processzorsebesség már akár 3,06 GHz is lehet 6 megabájtos gyorsítótárral és 1066 MHz-es FSB-vel. Az Apple továbbra is a mobilprocesszorokban gondolkodik, még ha nagy sebességű eszközök esetén ezek energiafogyasztása aránytalanul meg is nő. A háttér-

terek, grafikus kártyák mind-mind új opciókat kínálnak, így az iMac játégnepnek is kiváló lehet, tovább javítva esélyeit a PC-kkel teli piacon.

A NAGY RIVÁLIS

Valószínűleg mindenki hallott róla, hogy a Microsoft és a Yahoo között mégsem kötött meg a Nagy Üzlet, a sokak által már agyonelemzett Microhoo nem fog létrejönni. *Steve Ballmernek* magas volt az ár, nem kért az üzletből. A web természetesen tele van véleményekkel, elemzésekkel, lássunk néhány érdekesebbet. *Larry Dignan* a ZDNeten összeállított egy listát, amelyben a létre nem jött üzlet győzteseit és veszteseit veszi számba. A legnagyobb győztes Dignan szerint egyértelműen a Google, hiszen a Microhoo jelentős konkurencia lett volna, illetve az is elképzelhető, hogy a Yahoo a részvényesek arra fogják kényszeríteni, hogy kiszervezze a keresést a Google-hoz. Ennek előnyeit nem kell ecsetelni. A nyertesek között van a MySpace is, mivel a Microsoft továbbra is keresni fog felvásárolható – és nyereséges – vállalatokat, a MySpace-t ráadásul konkrétan meg is említette akvizíciós célként. A lista közepén foglal helyet maga a Microsoft, hiszen nem veszítettek semmit az üzleten – sőt leg- többet egyetértenek abban, hogy a 37 dolláron kötött üzlet rendkívül káros lett volna közép- és hosszú távon a redmondi óriásnak. És hogy ki vesztett rajta leginkább? Nyilvánvalóan a Yahoo. A vállalatnak teljesítenie kell – elemzők szerint igen optimista – célkitűzéseit 2010-ben, megállapodásra kell jutnia a Google-lal, ami hosszú távon valószínűleg nem lesz előnyös, és az sem kizárt, hogy rengeteg alkalmazottjuk áll majd át a Microsofthoz. Ugyanezt írja *Kara Swisher* is a Boomtown blogon: az igazi vesztesek a Yahoo részvényesei, akik nem fognak még egyszer 33 dolláros ajánlatot kapni.

A Z Trek blogon *Alan Zeichick* azt írja, hogy egyáltalán nincs meglepve, amiért az üzlet nem jött létre. Az „ellenséges” felvásárlás nem a Microsoft stílusa, ők nem az Oracle – írja Zeichick. A blogger szerint nemcsak a stílus más, hanem a motiváció is, a Microsoft ugyanis – a Gartner nemrég napvilágot látott elemzésével ellentétben – egyáltalán nincs nagy bajban. Természetesen akarták a Yahoo-t, de nincs rá ehető szükségük. Felemelték volna ajánlatukat részvényenként 31 dollárról 33 dollárra, de nem voltak annyira elszánnak az üzletre, hogy 37 dollárt fizessenek. A blogger sorra veszi azt is, melyek a lehetséges forgatókönyvek a további jö-

vőre nézve. Ezek persze teljesen logikusak, de azért vegyük gyorsan sorra. Az, hogy a Yahoo hirtelen összeszedi magát, és hihetetlen sikereket ér el, nem túl valószínű, mint ahogy az sem, hogy egy másik óriásvállalat vásárolja fel a Yahoo-t részvényenként 37 dollárért. A leginkább elképzelhető forgatókönyv az, hogy Redmondban egyelőre hátradőlnek, türelmesen várnak, míg a Yahoo szekere végképp elakad, majd ismét ajánlatot tesznek az eredeti 31 dolláros – esetleg még alacsonyabb – áron.

A YAHOO FEKETE HÉTFŐJE?

A közeljövőről ír *Michael Arrington* is a TechCrunch-on. Ő úgy fogalmaz, hogy **a Yahoo Fekete Hétfőre készül, mivel megpróbálják tető alá hozni a megállapodást a Google-lal, és azt még a hétfői tőzsdenyitás előtt bejelenteni.** Lapzártánkkor ez még nem jött el, így nem tudhatjuk, sikerül(t)-e, de egyelőre még az sem látszik biztosnak, hogy maga a Google akarja-e ezt az üzletet azután, hogy a Microhoo fenyegető árnyéka eloszlott. Annyi biztos, hogy a Yahoo valódi piaci értékét körülbelül 26 milliárd dollárra teszik az elemzők (ez mintegy 19 dolláros részvényenkénti árat jelent), és ennek jókora hányadát az Alibaba és a Yahoo Japan teszi ki. Az üzlet tehát vagy létrejön, vagy nem, de semmiképpen nem fog segíteni a részvények árfolyamán. A részvényesek dühösek, a vállalatra mélyrepülés vár. Sic transit.

Az Apple sikerterméke? 2,3 millió eladott iMac

A Computerworld hetilap

CADFÓRUM

címmel 2005 óta hiánypótlónak számító rendezvényt szervez
üzleti reggeli keretében.

A részvétel
ingyenes,
azonban
regisztrációhoz
kötött.

Tervezett témák

- A tervezés új dimenziója – CAD-modell az épületüzemeltetésben
Devescovi Péter, vintoCON Kft.
- A PRO/Engineer technológia mint a növekedés záloga
Nyirő Ferenc, S&T Unitis
- Pontos CAD-modell PDA segítségével – ellenőrzött alaprajzi felmérés PDA-támogatással
Tóth László, OrthoGraph Kft.
- CATIA – See what you mean! (Forradalmi újítások bemutatása a modellezésben)
Nadj István, CAD-Terv Mérnöki Kft.

2008. június 4.

Bank Center – 1054 Budapest, Szabadság tér 7.

Jelentkezés:

<http://konferencia.computerworld.hu>

COMPUTERWORLD
FÓRUM

VINTOCON

OrthoGraph

AVNET
technology solutions

**CAD
TERV
MÉRNÖKI KFT**

Mielőtt Ön is kiégne, keressen egy ösztönzőbb munkahelyet!

A Computerworld Karrier portálon hazánkban egyedülálló módon, kifejezetten informatikai állások közül válogathat.

Látogasson el a **karrier.computerworld.hu** weboldalra, regisztráljon ingyenes hírlevelünkre vagy böngésszen aktuális IT-állásajánlataink között.

COMPUTERWORLD
KARRIER